

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.
VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.
HIRDETÉSEK:
4-hasábos petty sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fill.
Nyitási költs. 40 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József téliherczeg utca 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szombat, április 21.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezetékek: Délvidéki kultur-szövetség.
 - A szerb és román egyházak püro.
 - A borosjenői tulipánkert.
 - Megszűnt politikai párok.
 - A halott pap becsülete.
 - Véres nicas botrány.
 - Az első gőzhajó Szegedtől Aradig.
 - Verhovay Gyula meghalt.
 - Politikai pikantériák.
 - Választási mozgalmak.
 - Az aradi művészegylet megalakulása.
 - Vasuti baleset Pankotán.
 - Vörös László kártyaszála.
 - San-Francisco elpusztult.
 - Öngyilkos uriaszony.
 - Félmintések, kinevezések.
 - Mikszáth - Wekerlénél.
 - Tárcs: Terka menyasszonyom lesz.
- Írta: Csuka Ferenc.
Carnok: János. Írta: Ij. Lónyay Sándorné.

Délvidéki kultur-szövetség.

Arad, április 20.

A krokodilus, — így tartja a néphit, — előbb megeszi az embert és azután megsiratja. Ez az eljárás mindenestre igen szép egy krokodilustól, amelynek elvégre is táplálkoznia kell és amely okatlan állat létére is annyira ismeri az illetet, hogy megsiratja azokat, akiket a szükség kényszerítő hatása alatt pecsenyének használt. Ime, a magyar közvéleményre igazán bajos volna reásütni az oktalanság vádját és a magyar közélet mégis hasonlóképen siratja meg a maga áldozatát: a magyar kulturát.

Magyarországon mindent absorbeál a politika. Sem gazdasági, sem művészeti törekvés nem érvényesülhet ezen a földön, mely buján termi a közjogi és közéleti kapacitásokat, a parlament Pittjeit és Fox-jait, de csak elvétve ad táplálékot a világszellem igazi letéteményeseinek, a művészet óriásainak. Siratjuk a mi elmaradottságunkat, ha szó esik róla, hogy a megnyomorított Spanyolország Zulugoákat, Echegaray-kat adott a világnak, hogy a parányi Németalföld egy Spinozával dicsekedhetik, míg a mi büszkeségeinket a világ szellemi fejlődésében csak három név képviseli: Jókai, Petőfi és Munkácsy. Siratjuk, hogy Magyarországot Ázsiának nézik a nyugot országokban, siratjuk, demihelyest arról van szó, hogy tennünk is kellene valamit a kulturáért, akkor egyszerűen elfoglal bennünket a politika gondja. Hajh, sokkalta fontosabb kérdés az, hogy Poiónyi Géza milyen vicceket mond el a Sas-körben, mint például a művészi nevelés kérdése. Politizálunk tehát. Én is, te is, ő is. És a Munkácsyak, a Zichy Mihályok, a Paál Lászlók elhínenek külföldre, hogy megélhessenek.

Sivár viszonyok ezek. Mi, a nap történetírói, mi érezzük legjobban, hogy a mi feladatunk voltaképpen nem az, hogy csak véres drámákról, a közélet szennyeséről, gázságokról és botrányokról adjunk számot az olvasóknak. Mi tudjuk, hogy az ujságíró feladata igazában az, hogy tájékoztassa a közönséget a szellemi evolu-

ciók eseményeiről, mert egyedül ezek azok, amelyek maradandó nyomot hagynak az emberiség fejlődésében. De a mi kezünk meg van kötve. A magyarnak politika kell, sok politika és sok személyi kérdés. Olyan dolgok, amelyek izgatják, felkavarják a mi miárokkozmoszunkat, de egy porszem se rebbentenek a makrokkozmoszban.

Ezt a helyet, amelyet rendszerint ilyen kérdések tárgyalása foglal el, ma mégis egy kulturális esemény számára foglaltuk le. Ez az esemény az, hogy holnap délután történik meg az első komoly lépés az aradi képző- és iparművészeti társulat megalakítása iránt.

Régóta érezzük a szükségét, hogy a magyar képző- és iparművészet, amelyet ezidőszerint a főváros izlése és ítélete élte, célirányos decentralizáció révén új piacot nyerjen a vidéken is, új területeket hódítson magának a fővároson kívül is. Éreztük a szükségét, de azért megelégedtünk azzal, hogy a Nemzeti Szalon minden két esztendőben lehozza nekünk azokat a holmikat, amelyek a fővárosban — talán éppen a selejtes voltuk miatt — nem találtak vevőre. Belenyugodtunk, hogy a fővárosból jó a tan, a művészetek terén megváltó; belenyugodtunk, hogy nekünk, a vidéknek sohasem jut osztályrészül a magyar művészet teljes megismerése, közvetlen támogatása. És ebben a stoikus megnyugvásban városok fejlesztéséről, szépészeti fellendülésről, szemét nem sértő

Terka menyasszonyom lesz.

— A vallomások könyvéből. —

Írta: Csuka Ferenc.

Emléktem, hogy nagyon elszomorított az első felvilágosítás. Az ártatlanság oltára rombadólt előttem és undorító jeleneteket láttam egész éjszaka, mikor eloltottam a díjkszobában a lámpát.

Tehát valóban úgy van, ahogy a kosztos néni lánya mondta, Terka. U bizonyára tudja, hiszen ő lány és már a harmadik polgáribajár.

Én, a másodikos gimnázista, mítsem tudtam e nagy és már nem rejtelmes dolgok felől. Most kezdtem érteni, miért tiltakoztak a nagyok előttem; mért küldtek ki olykor a ezobából és mért sugdostak. Hiszen van okuk rőstelkedni!

Azért mégsem értem őket. Nem bírom belátni, hogyan tehetik. En például sohasem fogom tenni. Soha!

Ha elgondolom, hogy a mamám szívére ölelt, mielőtt elbocsájtott hazulról ebbe az idegen, csunya nagy városba, nem hiszem, hogy ő is olyan, mint Terka. És kedves papám, a kinél szebb embert még nem láttam soha, bizonyára ő is úgy gondolkozott mindig, mint én. Ő se tett soha semmi rosszat. Az nem szükséges. A kiket az Isten szeret: megajándékozza őket gyerekekkel a nélkül is. Mert az embernek lelke van. A lélek pedig, akármit mond Terka, csak Istentől eredhet. Ezt én jobban tudom...

Es ha mégis úgy van? Akkor pap leszek. De megrősülni nem fogok.

Valamit azonban még nem kérdeztem meg és így alig vártam a másnapot, hogy Terkával ismét beszéljek.

Ebédután megint a kertbe mentem. Terka már ott ült az eperfa alatt, a padon.

— Néze, Terka, maga nem mondott egészen igazat. Ha maga azt mondja, hogy Ádámot és Évát nem az alma miatt, hanem a miatt, a mit tegnap mondott, kergette ki Isten a paradicsomból, akkor igazán megérdemelte Ádám is, Éva is a büntetést. Hogy lehet valaki olyan disznó, mint ezek? És kivált a paradicsomban, ahol minden oly szép volt, csupa rózsza, csupa virág és erdő, és ahol mindig sütött a nap! Hogy mondhatta maga, igazuk volt? Nem volt igazuk, Terka; és ha maga is úgy akart tenni, mint ők, akkor a pokolba kerül. Nem fél a pokoltól?

Terka a szemembe nézett, és komolyan mondta, hogy:

— Nem.
— Nem fél? Hiszen a tisztelendő ur éppen tegnap magyarázta, hogy a pokol tüze szünet nélkül lángol és a szegény elkárhozottak hiába ordítanak egy csöpp vízért. És van egy óra a pokolban, melynek mutatója nem halad előre soha, de folyton és örökké így ketyeg: „Tik-tak sohasem, tik-tak sohasem.” Terka, a pokol iszonyatos!

Terka egy kicsit elfogódott, de hamarosan felvilágult a szeme:

— É-e még a nagymamája, Pistike?
— Meghalt. De már egyszer kértem, hogy ne nevezzen Pistikának.

— Hát, Pista! Hol van a nagymamája?
— A menyországban — feleltem meggyőződéssel.

— Honnan tudja?
— Azt mindenki tudja.
— Nos, akkor én is a menyországba jutok.

— Az nem bizonyos.
— No hahija, ha a maga nagymamája üdvözülhetett, nekem is van annyi jussom, sőt sokkal több. Nekem nincsenek gyermekem. A nagymamájának pedig voltak.

Ez az okoskodás zavarba hozott és csak nem feldühösített:

— Ne csúfolja a nagymamám. Maga nem ismerte. Olyan volt, mint az angyal!

— Hihhi! — röhögött Terka és nagy, sárga fogai villogtak — maga épp oly buta, Pistikém, mint tegnap. Maga még mindig azt hiszi, hogy Ádám és Éva truccból szegték meg az Isten tilalmát.

— Igenis, azt hiszem! És azonkívül milyen disznók voltak! Pluj!

— Hát nem truccból tették. Hanem azért, mert muszáj volt nekik.

— Hazudik, Terka! Ellenkezőleg, nemesak nem volt muszáj, de tiltva volt! És tudták, mi

városszabályozásokról álmodunk. Mivel pedig az álmok nem hazudnak, létrejöttek az építészeti szörnyszülöttek, a kinos utca-elfuserálások és a városszabályozás néven ismert kisajátítási üzletecskék.

A szépnak az emberi lélekben gyökeredző szeretetétől eltekintve, ezeknek a lehetetlen állapotoknak a végét jelenti egy-egy vidéki képzőművészeti társulat, amely irányt mutat és tiszteletet követel minden szépnak a kérdésben. És különösen fontos hivatás vár e téren arra a társulatra, amely holnap lép a megalakulás jegyébe s amely hivatva van egész Délmagyarország művészetének központi szervül szolgálni. Egy, az egész Délvidéket felölelő művészeti szövetség körvonala bontakoznak ki az alakulás tervéből, egy olyan szövetség, melynek központja a temérdek téren mellőzött, elhanyagolt Arad lenne.

Maga a statisztika indokolja legjobban, hogy Arad az a város, amely ilyen téren joggal magának követelheti a vezető szerepet. Seholy, egész Magyarország egyetlen vidéki városában nincs akkora tisztessége a művészi munkának, mint Aradon. Itt járt legtöbbször a Nemzeti Szalon, mert itt adott el legtöbb képet. Itt merészeltek először a helyi művészek önálló tárlattal a közönség elé lépni; és a siker igazolta, hogy a merészség voltaképpen nem is volt merészség. Az iparművészet terén Arad olyan munkákat produkál, amelyek egyenrangúak a főváros legjobb termékeivel. És az a város, amelynek falai Munkácsy Mihály zsenijének első ébredését látták: szinte predestinálva van a délvidék művészeti vezetésére.

Azt hisszük, hogy a vidéki városok közt divó féltékenység ebben a kérdésben nem fog érvényesülni. De akárhogy is fejlődjenek tovább a dolgok: a társadalomnak és elsősorban az aradi társadalomnak csatasorba kell állania a szép és nagy kulturális célért, az eszméért, amely új, széles látókört mutat a magyar nemzeti művelődés népszerűvé tételére. Hogy

vágtalan őserdők vadonját kell-e keresztültörni, avagy maguktól kinálják-e virágjaikat a nyílt mezők: ez nem kérdés. A lényeg az, hogy a esők mindig megéri az udvarlás fáradságát és hogy reánk az örök Szép esőkjai várnak a megkezdett munkában.

§.

A szerb és román egyházak pöre.

(A Kuria ítélete.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, április 20

Ismeretes az a nagy pör, amelyet a magyarországi görög keleti román és a görög keleti szerb egyház egymás ellen folytatnak huszonkét kolostor birtokáért. A pör Metianu János nagyszombati görög keleti román érsekmetropolita, Pap I. János aradi gör. keleti román püspök és Popea Miklós karánsebesi gör. keleti püspök neve alatt indult meg Brankovics György görög keleti szerb patriárcha érsekmetropolita, mint a magyarországi gör. keleti szerb metropolita képviselője és érdektársai ellen, a magyarországi gör. keleti szerb egyház birtokában és ideiglenes joghatósága alatt maradt 27 zárdára. A keresetben a görög keleti román egyház arra hivatkozott, hogy az 1868. évben az egységes görög keleti egyház kormányzatának két részre történt felosztása alkalmával ezen kolostorok csak ideiglenesen hagyták meg az eddigi közös egyházi fenntartás alatt addig, míg azoknak felosztása egyezség vagy per útján foganatosítva leend.

A gör. keleti román egyház a zárdák megosztása iránti igényét annak idején be is jelentette a szerb kongresszusnak s szerény és méltányos felosztási módozatot javasolt, amennyiben barátságos egyezkedés útján az aradi egyházmegyéhez tartozó s mint ilyen a gör. keleti román egyház birtokában levő hódos-bodrogi zárdán kívül még három kolostort: a *berdintit*, *szentgyörgyit* és *messzicsit* követelte, mely csaknem tisztán román nép által lakott területen létező, már föld- és néprajzi viszonyainál fogva is, tekintettel a zárdák rendszetelésére, a

gör. keleti román metropolita hatósága alá helyezendő.

A vitás 27 zárdának 10.192.676 korona 33 fillér a becsértéke. Ezzel szemben a gör. keleti román egyház birtokában levő egy zárdára 215.960 korona 40 fillér értékű vagyonnal bír.

Az érdekes ügyben tegnap hozott határozatot a Kuria. Maga Oberschall Adolf elnökölt a tanácsban, amely e bonyolult ügygyel foglalkozott. A Kuria nem ment bele a dolog érdemébe és csak az illetékeség ügyében határozott. A király, a mint ismeretes, a budapesti törvényszéket delegálta, amely a pörben ki is mondta az illetékeséget, valamint a királyi tábla is, amely elé az illetékeség kérdése fellebbezés útján került. A Kuria polgári tanácsa tegnap hozott határozattal kimondotta, hogy e pör nem tartozik a budapesti törvényszék illetékesége alá és utasította a feleket, hogy külön-külön, az egyes zárdák területe szerint illetékes bíróság előtt indítsák meg keresetüket.

A felperes román egyházat ebben az ügyben Babes Jenő dr. budapesti ügyvéd, illetve Günther Antal dr. képviselői, akit tegnap nevezett ki a király igazságügyi államtitkárrá.

A borosjenői tulipánkert.

(Hölgyek mozgalma.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, április 20.

Borosjenő volt az első az aradmegyei községek között, ahol nagyobb lendületet vett a magyar iparvédelmi akció. Megalakult és munkába fogott az iparvédelmi bizottság, most pedig megalakul a borosjenői tulipánkert is, egyesítve magába Borosjenő és környékének, szóval az egész Fehér-Körös-völgy lelkes hölgyeit. Vasárnap lesz az alakuló nagygyűlés, amelyre ezt a felhívást bocsájtották ki:

Felhívás Borosjenő és vidéke hölgyeinek.

Tisztelt Hölgytársaink! Nemzetünk anyagi és közmívelődési érdekeinek előmozdítására az egész ország hölgyvilága — a tulipán jegyében — széleskörű mozgalmat indított. A mozgalom nagy horderejű, nemes céljai nem hagyhatnak senkit se hidegen. Minket: Borosjenő és vidéke hölgyeit, nemzeti életérdekelink tiszta belátása

vár rájuk! Megmondta nekik a jó Isten, hogy kiüzi őket a paradicsomból!

— És mégis megtették. Mert azt mondták, inkább elvesztik az üdvösséget, az örök életet: de a legfőbb jót élvezni akarják.

Majdnem eldőltem a csodálkozástól:

— A legfőbb jót?

— Igen.

— Az jó? Nem lehet jó. Az rossz lehet. És fájhat.

— Nem fáj, Pistike. Az a legjobb.

— Tehát azért?

— Azért, Pista. Mert az jó.

— Ezt nem mondta tegnap, Terka, különben nem is hiszem. Maga tudja?

— Nem és mégis tudom. Almodtam.

— Lehet azt álmodni?

— Igen. Az iskolában alig van barátom, aki ne álmodta volna.

— Az álom nem vétek?

— Nem. Hisz nem tehetek arról, amit álmodtam.

— De mégis, hogyan kell ezt megálmodni?

— Látja Pista, ez már titok. Magam se értem, hogyan. De egyszer álmodtam... És azóta sokszor, Valami tizenötöször.

— Szégyelje magát, Terka. Én velem ilyenmi meg nem eshetik.

— Nincs kivétel a szabály alól.

— De én az vagyok! És tudja miért, jöttem? Tudja-e, hogy miért álltam magával szóba? Mert én sajnálom, mert én félttem magát. Meg akarom menteni. Feleljen őszintén, kedves Terka, ugye csak álmodott?

— Terka fűlig pirult és indulatosan rámkialtott:

— Hát mit gondol, szemtelen! Majd csak

akkor, ha férjhez megyek. Érti? Tisztességes leány előbb férjhez megy.

— Édes Terka — folytattam — éppen erről akarok beszélni magával.

— Halljuk, mit mondhat maga, nagy csacsi?

— Ne gunyolódjék, Terka. Kérem önt, ne menjen férjhez soha. Gondoljon a lelki üdvösségre. Gondoljon a pokolra.

— Ej, hagyjon békében, maga számár. Hiszen a házasságot a templomban megáldja a pap és így tehetnek a házastársak, amit akarnak, nekik szabad.

— És ha szabad, akkor se tegye, Terka. Térjen eszéhez, Terka. Imádkozzék.

Terka kiméretlen kacagásban tört ki. Elszégyeltem magam és otthagytam Terkát.

Pár nap múlva színházban voltam. Valami régi látványosságot adtak, ha jól emlékszem, a Szép Meluzinát.

Azt hiszem, a harmadik felvonás volt az. Tengeralatti fantasztikus tájat ábrázol a színpad. És nimfák járnak kelnek a korallok, meduzok, rejtélyes szörnyek között. Mások csakis a díszletek iránt érdeklődtem. A Büvös Vadászt például azért, mert nem meg vagy háromszor egymásután, a nívó papírból való vadállatok nyargaltak át a színpadon és egy sárkány is repült a láthatatlan égen. A szemem izzott és torkából csak úgy pattogott a tűz.

Most a díszletek nem érdekelték.

A nimfákat néztem, mert nem volt rajtuk egyéb ruha, mint testhezálló trika. Éles szemmel követtem minden mozdulatát és szerettem volna, ha száz szemem lett volna... Nem tudtam volna okát adni, mért tetszet.

tek oly végtelenül; de éreztem, hogy szeretném őket megölelni, csókolgatni...

Istenem, ne hagyj el... Szentségtörés: de ilyennek képzelem ezután a menyországot...

Színház után soká nem jött álom a szememre. Végre elaludtam. Almomban újra láttam a színpadot, láttam a nimfákat és köztük Terkát. Terka volt köztük a legszebb és mindig rám mosolygott.

Másnap ismét találkoztam Terkával az eperfa alatt és... megkértem a kezét, én a tizenkétéves kis fiú, a modern kor romlott, koránérett gyermeke.

— Terka! Most második gimnáziumba járok. Két év múlva elvégzem a negyediket, akkor már írni lehetek és kapok havonként harminc forint fizetést. Akar a feleségem lenni?

Az én barátom, aki előttem oly okosnak rémlett, pedig talán nálam is nagyobb csacsi volt, lesütötte a szemét.

— Legyen a feleségem, Terka, mert én nem tudnék maga nélkül élni. Kimondhatatlanul szeretem.

Terka a kezét nyujtotta, és egy pillanatig azt szerettem volna tenni, hogy megcsókolom a száján. De nem volt hozzá bátorságom.

Igy álltunk bután, szólanul az eperfa alatt. Egyszer csak megjelent a kertben a cseléd. Ijedten futottam be a diákszobába. Lángban égött az arcom és halálosan szégyeltem magamat.

Napokig kerültem Terkát és nem tudtam figyelmesen imádkozni este, lefekvés előtt.

s a nagy eszmék sikerébe vetett erős hitünk idit arra az elhatározásra, hogy az országos mozgalomhoz csatlakozzunk és a lelkes, bázis munkában résztvegyünk. Benső társadalmi egyesülés adhat e mozgalomnak erőt és erkölcsi súlyt.

Egyesülésünk és szervezkedésünk céljából máj 22-én, *vasárnap délután 4 órakor Bozsódon*, a Zöldkert helyiségében *nagygyűlést* tartunk. Jelenjünk meg azon mindnyájan, akiknek szívében lepszik a Haza sorsa. Ne válasszon bennünket se osztály, se rang, se felekezeti vagy anyanyelvi különbség, hanem egyesítsen ennünket azon tudat, hogy mindnyájan ez édes Haza gyermekei vagyunk, akiknek közös édes szülőnkért áldozatot hozni miudnysjunk szent kötelessége.

A nagygyűlés tárgysorozata:

1. Megnyitó: dr. Csillag Ignác.
2. Ismertető előadás: Németh Zsigmondné.
3. Pótló: A ledőt szobor. Szava: Csillag Ilona.
4. Merkur dalos könyve. Irta és előadja: Ákos.
5. Záróbeszéd. Tartja: Németh Zsigmond.

A hölgybizottság tagjai: Arpad Jánosné, Bau Ávidné, dr. Burdán Tivadarné, Bárczai Sándorné, Bihauer Józsefné, Barkó Mátyásné, Barkó Gizella, Barkó Mariska, Burján Morné, Bíró nővérek, dr. Csillag Ignác, Csillag Malvin, Csillag Ilona, Csillag Irén, Czeitler Antalné, dr. Diósségi Győzőné, Dirlea Pálné, dr. Fülöp Gy. Gézáé, Friedfeld Helené, Fejér Györgyné, Gyarmathy Izabella, Genát Sonáné, Halmi Józsefné, dr. Káldy Gyuláné, Karton Adárné, Krizsán Jánosné, Kollin Józsefné, Karik Károlyné, Kiss Jánosné, Kócsi Antalné, Krausz Irma, Kleindl Vincéné, dr. László Gyuláné, Löwy Ignác, Mojsz'n Lajosné, Molbárné, Nézezy Berta, Mike Józsefné, Medgyesey Gézáé, dr. Mészáros Samuné, Marton Lajosné, Németh Zsigmondné, Otthaly Jenőné, Papp Takács Istvánné, Pataky Józsefné, Reveiák Károlyné, Rácz Kelemenné, Székely Ferencné, Schwiég Gyuláné, Sugár Vilmosné, Strausz Ignác, Sandrik Károlyné, Stern Vilmosné, Strasser Péterné, Scheer Lajosné, Tessényi Tolnai Emmi, Turék Józsefné, Takács Pálné, Ungár Jenőné, Urachitz Mici, Vuculescu Titusné, Viday Ferencné, Wekerle Antalné.

Megszűnt politikai pörök.

A nagyváradai jogászok tüntetése. — Egy aradi királlysértési pör.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, április 20.

A politikai helyzet megváltozása tudvalevőleg megszüntet egypár olyan ügyet, amelyet az abnormális idők, a lázas, izgatott politikai bonyodalmak vetettek a kihágási és az esküdtbíróóság elé; a politikai bűnök mindig összefüggésben vannak azzal a hatalmi rendszerrel, amely kötelezővé teszi ugyszólván a bíróságoknak, hogy a politikai bűnöket büntessék és üldözzék. A rendszer megváltozásával természetesen a pörök megszűnnek, mert az uralomra jutott irány nem tekint bünné az, amit az elbukott rendszer üldözöbe vett.

Nagyváradon legközelebb két ilyen politikai természetű ügy fog megszűnni és ítélet nélkül véget érni s ezek egyike aradi. Az első a jogakadémiai ifjuság március 15-i tüntetésére vezetőinek kihágási ügye. A jogakadémiai ifjuság március 15-én nagy tüntetést rendezett a színház előtt, a mely alkalommal a rendőrségtől több kevesebb összeütközése volt. E tüntetések három vezetőjét, *Tunyoghy Lajost, Mezey Gyulát és Pelle Jánost* a rendőrség kihágás címén felelősségre vonta. Az ügy azóta húzódott mind máig. A három terhelt több ízben járt a rendőrségnél megszüretni az ítéletet, ahol azonban mindig kitérő választ adtak. Most a rendőrség az egész kihágási ügyet, amely már nem aktuális, mert ma már az ifjuság békésen tüntethet anélkül, hogy a rendőrség belügyminiszteri utasítás következtében felelősségre vonná, megszüntette és erről rövidesen hivatalosan értesíteni is fogja a három jogászt.

A mázik politikai ügy, amely szintén kilátó félben van, *Benedek Árpád* aradi szerkesztő egyik régebbi királlysértési pöre. E pört már a múlt hónapban, mint annak idején megirtuk, kitérték az esküdtbíróóság elé. *Benedek Árpád* nem jelent meg és elmaradását orvosi bizonyítvánnyal igazolta. A törvényszék akkor az ügyet elhalasztotta április hó 19-ére, tegnapi, elrendelvé, ha akkorára nem jelennek meg, *Benedek Árpád* elővezetését.

A nagyváradai esküdtbíróóság tegnap össze isült. *Csulyok Béla* volt az elnök, *Virág Béla* dr. kir. ügyész képviselte a közvédat. *Benedek Árpád* ismét sem jelent meg, hanem küldött maga helyett egyszerű orvosi bizonyítványt. A törvényszék szigorubb intézkedéseket egyáltalában nem tett, hanem tudomásul vette a bejelentést és a tárgyalást bizonytalan időre elnapelta.

A királlysértési pört most már nem is fogják bolygatni és mihelyt proklamálják a politikai pörök törlését, véget fog érni.

Vasuti baleset Pankotán.

(Kisiklott személykocsik.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, április 20.

Az Arad Csanádi Egyesült Vasutak közsvölgyi vonalán ma délután baleset történt azzal a személyvonattal, amely *Gurahoncról* három órakor indul el s rendes körülmények között hat óra negyvennyolc perckor érkezik Aradra. A baleset színhelye a *pankotai* állomás volt, ahol a személyvonat egyik csavarkapocsa, amely két kocsit kapcsol össze, *szétszakadt*, aminek következtében három, utasokkal telt kocsi *kiugrott a pályatestről*. A kellemetlen baleset részletei a következők:

A közsvölgyi vasut délutáni személyvonata alig futott ki fél hatkor a pankotai állomásról, a pályaudvart követő első váltón áthaladva, kétfelé szakadt és a vonat három kocsija *kisiklott*. Óriási pánik támadt az utasok között, akik halálra rémülten *leugráltak* a hirtelen elakadt vonatról. A baleset első perceiben azt hitték, hogy komolyabb szerencsétlenség történt s csak akkor nyugodtak meg, amikor megbizonyosodtak arról, hogy *emberéletben nem esett kár*.

A baleset úgy történt, hogy a postakocsi követő három tengelyű első és második osztályú személykocsi csavarkapocsa szétszakadt. Ez a kocsi kiugrott a pályáról és az ezzel párhuzamos *két sínpart keresztülugorva, megállott* keresztben a pályatesten. A kisiklott öt kocsi azonban magával rántotta az utána következő két harmadosztályú személykocsit is, amely szintén kiugrott a sínpartból s csupán a két hátulsó személykocsi maradt a síneken. Szerencsére a kisiklott kocsik nem borultak föl. Csak a bennülők — körülbelül huszan — bukdácsolnak egymás fején keresztül, de komolyabb baj nem történt.

A pankotai állomásfőnök telefonon azonnal értesítette a csanádi vasutak aradi állomásképviselőjét, amely segítő kocsikat küldött a baleset színhelyére. A vonat az átszállott utasokkal másfél órai késéssel fél nyolckor érkezett az aradi állomásra.

A vizsgálatot azonnal megindították és kiderült, hogy a balesetnek az volt az oka, hogy váltó, ahol a kocsik kisiklottak, túlságosan meglazult. A személyzetet azonban mulasztás vádjára nem terheli. Még a délután folyamán megkezdették a megrongált pályatest kijávitását, amely nagyobb munkát nem igényel.

Az aradi művészegylet

megalakulása.

(Ul kulturális szövetség a Délvidéken.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, április 20.

Az aradi művészek körében már régóta felvetődött az a terv, hogy a város kulturális fejlődése és a maguk érdekeinek hathatós képviselése céljából egyesületet alakítsanak. Ez a terv már a legközelebbi napokban valóra válik, amennyiben a művészek a *nagyközönség bevándorlásával* már holnap megkezdik szervezkedésüket.

Az eddigiek szerint arról van ugyanis szó, hogy egy Délmagyarországra szóló művészi szövetségnek vessék meg az alapját, olyképen, hogy egyelőre *megalakítják az aradi képző- és iparművészeti társulatot*. Ez a társulat, amely programját az Országos Képzőművészeti Társulat működési körére terjeszti ki, rendszeresen fogja Aradon a képzőművészeti tárlatokat és iparművészeti kiállításokat. Tagjainak belépőjegyekben és más ellenértékben fog a tagsági díjért kárpótlást nyújtani. A fővárosi és más vidéki hasonló társulatokkal együttműködve, az ország legkiválóbb művészeinek alkotásait is bemutatja a nagy közönségnek, emellett azonban a helyi művészi ipar fellendítése és Arad művészi fejlődése érdekében is megtesz minden lehetőt. Röviden és nagy vonásokban ezzel a programmal indul utjára a társulat, amelynek hiánypótló voltát lehetetlen eltagadni.

Az első lépés a képző és iparművészeti társulat megalakítására holnap délután fog megtörténni. Holnap, azaz szombaton délután 6 órakor ugyanis a *Tóth Endre* (volt Kass) főle vendégülében az aradi művészek értekezletet tartanak e tárgyban s arra *ezuton is meghívják minden érdeklődőt*. Az értekezleten a megalakulás mikéntjét s a további lépéseket fogják elhatározni.

Az első gőzhajó Szegedtől Aradig.

(Utazás tízenhárom nap alatt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, április 20.

A magyar hajózás történetében valóságos eseményszámba merő kísérletről értesülünk. Futólag már megemlékeztünk erről a vállalkozásról, mely azonban megérdemli, hogy részletesebben foglalkozzunk vele.

Tóth Ferenc szegedi hajósgazda elhatározta, hogy öt üres gabonás hajót középvizállásnál gőzessel *Szegedtől Aradig* küld. Itt a hajókat megtölti gabonával és a gőzhajóval visszaviteti a Maroson Szegedre. Szegedtől ez az első gőzhajóját volt Aradra.

Tóth Ferenc a merész tervének végrehajtása céljából kibérelte a *Ferenc-csatorna* angol társaság gőzvonatát, vállalatától az *Árpád* gőzöst, mely *negyvennyolc méter* hosszú, hatalmas, testes, mély hajó. Ehhez a gőzöshöz hozzáköltötték az öt üres, de szintén hatalmas, testes gabona-hajót. A gőzös április 2-án indult Szegedről az öt hajóval *Végh Gyula* kapitány parancsnoksága alatt, ki egyike a legszakértettebb és legmerészebb utazóknak és *háromnap alatt Aradra juthatott*, miután előbb két üres gabonás hajót *Csanádon* hagytak.

A gőzös a három gabonaszállító hajót hátrahagyva, április hó 5-én reggel indult vissza Szegedre, de csak öt hat kilométert haladhatott, mert a gőzös a folyamtenék homokját érintette és a kormányzóvas elgörbült.

Az érthető feltűnést keltett a Szegedről érkező gőzös megjelenése. Már azt hitték,

hogy ime közpízállás mellett is hajózható a Maros. Persze a városban nem tudták, hogy hat kilométer távolságban teljes egy napig vesztegelt a gőzös, mely a *Maroson Szegedig tizenhárom nap alatt tette meg azt az utat*, amelyet rendes körülmények között 8 óra alatt kellett volna megtennie.

Végh Gyula kapitány a Maroson való odísszejáról rendes naplót vezetett. Egész kis könyvre való tanulmányt jegyzett össze. Volt nap, amikor a kapitány azt hitte, hogy csupán gőzzel és kötéllel való guborozással nem tudja helyéből kimozdítani a hajót. A kapitány ugyanis Aradra érve, nem hitte, hogy oly hirtelen megapad a Maros, mivel ennek a folyónak a természetét még nem volt módjában kiismerni. Amidőn visszafelé ment a gőzessel, a sok küzdelem, bajoskodás dacára bizott az áradásban, mert tudta, hogy az erdélyi hegyekben még rengeteg hó van.

De az áradás helyett az apadás mind nagyobb mérvben következett be és a gőzös tizennégytagú személyzete csüggedten tapasztalta, mint szalad le a víz a gőzös orra elől. Egy-egy községnél fél napig vesztegeltek. A husvétot *Apátfalva* alatt töltötték. Csudájára jött a hajónak az egész falu népe, minthogy még sohasem láttak vízi gőzöst és két napig barmulták a monstruózus hajót. A kapitány iránt oly nagy szimpatia mutatkozott, hogy azt ajánlották neki, maradjon ott, majd *megválasztják képviselőnek*, de Végh Gyula csak annyit mondott:

— Van én nekem becsületes kenyérkeresetem.

A kapitány belátta, hasztalan vár az áradásra, ismét indított. *Máig* nagy küzdelemmel értek el. Ottan azonban már könnyebben jutottak el Szegedre. Tizennégyen voltak a hajón a szakácsnővel és egy gyermekkel. Valamennyien egészségesen érkeztek meg s azt mondják, a Maros-parti községekben olcsón és bőven kaptak eleséget és mindenütt örültek a gőzösnek, amelyet még sohasem láttak a Maroson. A kapitány azt mondja, hogy a gőzös oly sűrűn akadt el, hogy ilyen nagy apadás mellett azt hitte, három hét is beletelik, míg viszontláthatja a szegedi partokat.

A halott pap becsülete.

(Tolvaj-e, vagy szerelmes?)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 20.

Nagy feltűnést keltett néhány hónap előtt Horák Ede római katolikus lelkésznek a le tartóztatása. Horák nevelő volt a szerencsétlen halállal kimúlt Tóth Gézánál, az Adria hajóstársaság igazgatójánál. Tóth tudvalevőleg szívességhűdést kapott kedvese lakásán, mikor felesége találván őt, nagy botrányt rögtönzött. Kezéssel a tragikus eset után fogták el Horák Edét.

Elfogatása azért történt, mert a familia, röviddel a szomorú eset után *lopás miatt feljelentette*. Azzal vádolták, hogy míg az állását betöltötte, mintegy 50.000 koronát *lopott pénzben és ékszerekben*. Találtak is Horák holmijai között nagyobb értékű ékszerekdarabokat, de ezekre nézve úgy védekezett, hogy *ajándékba kapta a család egyik nőtagjától*, aki érthető okokból — és már a papi állásánál fogva is — nem nevezhet meg.

A lelkészt Fiuméba vitték, ahol a Tóth-család lakott s mintán még ott is töltött *szabadlára* helyezték. De Horák a fogságba veszedelmesen megbetegedett és *meghalt a börtönben*, hová a börtönből mennie kellett.

Horáknak az atya, abban a meggyőződésben, hogy fiától az a boszuállás fosztotta meg, melyet őzv. Tóthnének a fia, *Tóth Elemér* forszírozott, nem hagyta ennyiben a dolgot. Megbizta dr. Gál Jenő ügyvédet, hogy tegyen *vágalmaszást* panaszt Tóth Elemér és mert ez elkerülhető nem volt, őzvegy Tóth Gézáné ellen is, ki a lopás ügyében formailag feljelentőként szerepelt. Ebben az ügyben *Schirylla* dr. bíró mára tüzte ki a büntetőjársbírósnál a tárgyalást, de azon a vádoltak egyike sem jelent meg. Mivel az elmaradt vádlottak nem igazolták a mulasztást, a bíró azzal tüzte ki az új tárgyalást május 21-ére, hogy akkorra elővezetés terhe mellett idézi meg úgy Tóthné, mint a fiát.

Politikai pikantériák.

(Miért volt audiencián Polónyi? — Ha Széll Bécsben van. — Már megint az a Darányi!)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 20.

A politika forgatagszerű eseményei között gyakorta vetődnek felszínre olyanok, amelyek a jelentősebb események között is feltűnést keltenek pikáns mellékzajok miatt. Ilyenekről szól az alábbi tudósítás is:

Polónyi Géza igazságügyminiszter közvetlen környezetében kolportálják a következő feltűnő híreket:

— „Polónyi Géza tegnap a királynál volt, de nem jószántából, hanem azért, mert *ad audiendum verbum citálták*. Felsőbb helyen ugyanis nagyon zokon vették az igazságügyminiszter beköszöntő beszédét, amelyekben a negyvennyolcas politika inaugurálását jelentette be. Az uralkodó figyelmeztette volna tegnap Polónyit a megállapodásra. A fejedelem és a kormány között létrejött megállapodás szerint a *Wekerle-kormány nem politizál, de magvalósítja a magára vállalt feladatokat*. A király, ugyanis, hallani sem akar a negyvennyolcas politikáról, és rendületlen híve ma is a hatvanhetes alapnak. Tegnap a Sas-körben már az a hír volt elterjedve, hogy *Polónyi beadja lemondását*. Az igazságügyminiszter azonban meg tudta nyugtatni a koronát... Eanek a királyi intervenciónak tulajdonítható az is, hogy Apponyi Albert gróf tegnapi beszédében már kerülte a politizálást.”

Ismételjük, hogy Polónyi intimusai között járnak szájról szájra ezek a h'eresztelések, amelyek mindenfelé érthető feltűnést keltenek.

A bécsi *Vaterland* — amint ezt a reggeli lapok hírül adják — hevesen megtámadta *Zichy Aladár* grófol, ő felsége személye körül miniszterét.

Az *Alkotmány* főlháborodva tárgyalja ezt az esetet és a következő konkluzióra jut:

— Nos, föltesszük az eddigiek után, hogy *a magyar belügyminiszter kitért a „Vaterland”-ot Magyarországból*. Ez a rendelkezése éppenséggel nem ütköznék bele a sajtószabadságba, hanem a *legjogosultabb repressália lenne*.

Hát így kell értelmezni a sajtószabadságot! Még a béke megkötésének idejéből valók az alábbi történetek:

Mikor a néppárt intrikái folytán *Wekerle* kijelentette, hogy nem vállalkozik kormányalakításra s *Andrássy Gyulának* sem volt erre semmi kedve, a *Briszto-szállóban* a legkésőbbesettebb szaladgálás támadt. Hol van valaki, akit most elögráthatni? Várakozni sem lehet, mert minden perc drága. Ezekben az izgatott percekben nem volt ember, aki el ne kiáltotta volna:

— Hol van most Széll? Ha Bécsben volna!

Széll azonban nem volt Bécsben s csak másnap érkezett Budapestre lóhalálában. Ha véletlenül ismét valami faeladási ügye lett volna, akkor ma ő a miniszterelnök.

Udvari körökhöz közelálló emberek beszélnek:

Wekerle referál a királynak, kiket akar bevenni a kabinetjébe. Apponyi, Kossuth, Polónyi, Zichy Aladár... Az öreg uralkodó fáradtan hallgatja. Most már minden mindegy! Mikor azonban *Darányi* nevű é a designált miniszterelnök, a király élénken felkapja a fejét:

— Hát ennek már megint köztük kell lenni?!

Wekerlét módfelett meglepte ez a kérdés, Éppen Darányival volna baj?

— Van kifogása talán felségednek Darányi ellen?

A király már ismét az előbbi mozdulatlan arccal ült a helyén. Unottan legyintett a kezével:

— Nincs. De ez a Darányi olyan gyakran miniszter...

Véres utcai botrány.

(Lövöldöző házmester.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 20.

Nagy utcai botrány történt ma délután Budapesten, a Vörösmarty-utcában, ahol az 56 ik szám alatti ház az utcán járókelők valóságos *ostrom alá vették* és ostrom alatt tartották, amíg a rendőrség meg nem jelent a helyszínen. Az ostrom oka az volt, hogy egy szóváltásból kifolyólag a házmester a viceházmesterek segítségével *félholtra vert* egy szeneslegényt és amikor ennek híre futott, a több ezer főre szaporodott tömeg *még akarta lincselni* az embertelen házmestereket. A botrányról fővárosi tudósítónk ezeket táviratozza:

Thausen József szenes legény ma délután a Vörösmarty-utca 56-ik számú házában első emeletére szalmát akart fölvinni. *Fehérvári Károly* házmester felesége rákiáltott a legényre:

— Vigyázzon a szalmára, ne szórja vele teli az udvart!

A szenes legény visszaszólt, ami éktelen dühre fakasztotta a házmesternét. A szóváltásból hamarosan verekezés keletkezett, amelyben a házmesterné pártjára állottak a viceházmesterek. Ezek botokkal, furkósokkal nekiestek a szegény szeneslegénynek és félholtra verték úgy, hogy arcáról, fejéről *valósággal dől a vér*.

A véres esemény híre az utcára is kijutott és a ház kapuján százával tödültek be az emberek, akik bezúzták a kapu üvegablakait. A tömeg állásfoglalása fölelmetesre fordult és még fokozta az izgalmat a házmester megjelenése, aki revolvert szegezve a tömeg felé, *háromszor közéjük lött*. Borzasztó rémület és életveszélyes tolongás támadt a revolverlövések nyomán. A menekülők közül az irtózatos tolongásban többben rosszul lettek és csak a különös véletlennek köszönhető, hogy egyik golyó sem okozott halált.

A rendőrség óriási készültséggel vonult ki, hogy a megostromolt házban helyreállítsa a rendet. A félholtra vert legényt a mentők vitték el. A gyalogos rendőrök az udvarról kiszorították a tömeget, az utcán pedig *lovasrendőrök osslatták szét* a sokaságot.

Verhovay Gyula meghalt.

Egy nevezetes karrier vége.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, április 20.

Egy nevezetes névnek viselője halt meg ma *Battonyán*. Viharoknak, forrongásoknak magva volt ez a név s az az érdekes, temperamentumos egyéniség, aki ezt a nevet viselte: *Verhovay Gyula*. A magyar újságírásnak volt egy időben sokat emlegetett embere, a ki tűzbe mártott tollal tudott a lelkeken szántani, szenvedélyes erővel tudta az indulatokat korlácsolni. Előtte és utána kevesen tudtak oly izgatató erővel írni, mint ő. A tolla egy időben népszerűséget szerzett neki és ünnepelelt hőssé tette, a mikor miatta életveszélyes párbaja volt. Később *Verhovay* a tiszta-eszlári pör idején gyökeret vert antiszemita áramlat szolgálatába állott. A míg ez az áramlat sikerrel hintette a felekezeti gyűlölség magvát, *Verhovay* is sikerrel aknáztatta ki annak kamatait, — mikor azonban a bírói ítélet szétrebentette a középkor föltámadt baglyait, *Verhovay* csillaga is aláhanyatlott. Egy csunya pör azután egészen megviselte nevének nimbuszát s bár a pör az ő rehabilitálásával végződött, *Verhovay* rövid idő múlva visszavonult a nyilvános életből s a közeli *Battonya* mellett felesége, szül. rétháti *Kövér Amália* pusztáján töltötte a visszavonultság éveit.

(Életpályája.)

Verhovay Gyula karrierje igen érdekes. Sátoraljujhelyen, 1849-ben született. Jogi tanulmányait Budapesten folytatta s a honvédelmi miniszteriumban kapott szerény hivatalát. Később az újságírásnak adta magát. 1874-ig az *Ellenőr*-nek volt munkatársa és vezércikkírója. Azután az *Egyetértés* munkatársa volt.

Nemcsak ügyes író, de szenvedélyes, nagy erővel izgatni tudó szónok is volt. Ennek révén nagy szerepe volt a Budapesten lefolyt nagy törökbarát tüntetéseken, s a népgyűléseken. Egy ilyen népgyűlés alkalmával lázítás miatt elfogták, de a bizonyítékok híján az eljárást megszüntették. 1879-ben *Függetlenség* címen új napilapot indított. Mint e lap szerkesztőjének volt *Majthényi Izidor* báróval a nevezetes párbaja, amely ma is emlékezetes.

(A *Verhovay-Majthényi-párbaj*.)

A *Kisbirtokosok Földmíveléséért*-nek főszámbeljárójának alkalmával, a mikor az intézet vezérigazgatójára, *Végh Ignácra* és néhány társára gyanús üzemek derültek ki, *Verhovay* lapja kiméltlenül megítámadta az intézet elnökét: *Festetics Pál* grófot. A *Nemzeti Kaszinó*, amelynek az akkor ép uton levő gróf nagja volt, sérelmesnek találta ezt a támadást. A kaszinó három tagja: *Almásy Kálmán* gróf, *Batthány Elemér* grófok és *Majthényi Izidor* báró elmentek és *Verhovayt* felelősségre vonták. *Verhovay* megnevezte ugyan a cikk roját, de a kaszinó kiküldöttel az ő személyéhez ragaszkodtak.

A dolog oda fejlődött, hogy 1880. január 8-án este *Üchritz Zsigmond* báró és *Bucsky Gábor*, *Majthényi Izidor* bárónak egy sérti nyilatkozatát vitték el *Verhovay*nak. *Majthényi* ebben „rossz lelkű, jellemtelen rágalmozók” nevezi *Verhovayt* s kiküldöttét fölhatalmazta, hogy a mennyiben *Verhovay* ezért elégtételt követelne, képviseljük az ő ügyét. *Verhovay* tiltakozott a terrorizmus ellen, de azért elégtételt kért s a maga részéről *Mednyánszky Ár*

pád bárót és *Komjáthy Béla* orsz. képviselőket nevezte meg segédekül.

A párbaj a budapesti régi löversenytéren, a Rákoson folyt le.

A segédek közül a *Verhovay* részén levők a *Komjáthy* pisztolyait vitték magukkal, *Majthényi* báró segédjei pedig *Almásy Kálmán* gróf használt pisztolyait. A sorshuzás ez utóbbira esett s az ellenfelek 25 lépésnyi távolságra egymástól állottak föl. A feltételek szerint 60 másodpercnyi idő volt hagyva a célzásra, öt-öt lépést volt joguk előre menni, mely jogot *Majthényi* igénybe is vette, míg *Verhovay* helyben maradt.

A célzási időből 50 másodpercet lelt már s *Majthényi* vezérsegédje figyelmeztette felét az időre. Ekkor emelték föl mindketten fegyvereiket s a két lövés egyszerre dördült el. *Verhovay* golyója nem találta, ő maga azonban három lépést tett előre. A negyedik lépésnél kihullt kezéből a fegyver s ő balkezevel a mellére mutatott. Segédei hozzárohantak, valamint a jelen volt két párbajorvos, *Farkas László* dr. és *Csilágh Zsigmond* dr. is s lefektették az elaléltat a hóra. Ingét feltépve, látták, hogy az belül caupa vér, az ellenfél golyója nyakán hatolt be.

Majthényi báró — re bene gesta — kocsira ült segédekkel együtt és elhajtatott. Természetesen, mit is keresett volna itt, hol már csak az orvosok teendője kezdődött. Ezek a sebet bekötötték s a vérzést lehetőleg elállították. *Verhovay* vizet kért, ez azonban nem lévén kéznél, egy kis havat adtak neki szomját csillapítani s aztán kocsira téve, haza szállították lakására, hol eszméletlenül feküdt, életveszélyben. A hír gyorsan terjedt el s kik legelőször megtudták, a legelső sorban érdekelt hírlapírók voltak.

A hírlapírók *Jókai Mór* elnöklésével tartott gyűlésükön tiltakoztak a sajtó szabadsága ellen irányzott merénylet ellen. A közönség pedig a *Nemzeti Kaszinó* ellen, a honnét a terrorizáló szándék kiindult, hatalmas tüntetéseket rendezett. A tüntetésekkel szemben a rendőrség, a mely a kaszinó mellett ültette föl főhadiszállását, gyöngye volt. Katonaszereplést ki. A budapesti helyőrség egy ezrede és a tüntetők között valóságos ütközetre került a sor. Először szuronydöfésekkel akarták az utcát megtisztítani s mikor az se használt, sortűz vezényeltek. A sortűz golyói két embert: *Schwarz* Adolf másodéves joghallgatót és a Kerepesi uton épen áthajtó *Hajnal* András bérkocsist halálra sebesítették. Ezenkívül még több áldozat volt.

Ennek dacára a tüntetések tovább folytak, s utoljára maga *Edelsheim-Gyulai* Lipót báró magyarországi főhadparancsnok vette át a tüntetők ellen kivonult katonaság fölött való vezényelést. Csakis, mikor *Verhovay* öt nap után tul volt az élet-halál veszedelmen, csillapodtak le a szenvedélyek.

A párbaj *Verhovay*nak és lapjának nagy népszerűséget szerzett, a melyet azonban később erősen megtépzott az a felekezeti harc, a melynek egyik vezéréül szegődött.

(*Verhovay* az eszlári pörben.)

A tiszta-eszlári pör idején volt ez. Együtt, rémlátó emberek mende-mondáiból tőkét kosított a felekezeti gyűlölség, amely újra felélesztette a középkornak ostoba meséjét: a vérvádat. 1882-ben a szabolcsmegyei Tisza-Eszláron elült egy cseléd lány, *Solymosi Eszter*, s az eltűnés után azt beszélték, hogy *Solymosi Esztert* a zsidók ölték meg. Ismeretes ez az ügy, mely az egész országot lázban tartotta. *Verhovay* lapja, a *Függetlenség* léktelenül lázította a zsidók ellen.

Eötvös Károly „A nagy pör” című hatalmas munkájában, amely a tiszta-eszlári eset minden részletére kiterjeszkedik, gyönyörűen fejti ki, hogy a közvélemény az időben mint kerítette hatalmába nemcsak a bíróságokat, hanem a legfelsőbb köröket, sőt magát *Pauler* Tivadart is. S a közvélemény eme izgató munkájában talán a legnagyobb része *Verhovay Gyula* lapjának volt. Ő maga lenn járt a pör színhelyén s ríktóan színezte ki azokat a részleteket, amelyek a gyanu erősítésére alkalmasak voltak. S azok a ma már elfelejtett zsidó üldözések, amelyekkel akkor az egész ország tele volt, szomorúan tapadnak *Verhovay* nevéhez.

A tolla mandátumhoz is juttatta. 1878-tól 1887-ig Cegléd város képviselője volt, s a parlamentben *Ónody* val és *Istóczy Győző*vel együtt megalapította és vezette a rövidéletű antiszemita pártot.

A bíróság a vérvádnak vádlottait fölmentette, — s lassanként elenyészett az antiszemita tizmus, a melyből *Verhovay* lapjának népszerűsége táplálkozott.

(A csángó pénzek.)

S a népkegy egészen elfordult *Verhovay*tól, a mikor ellene és fivére ellen azt a vádat emelték, hogy a bukovinai csángók számára gyűjtött pénzt hűtlenül kezelték. A csángó pénzek vádját az ügyesség is magáévá tette, de a legfőbb ítélő bíróság *Verhovayt* fölmentette.

E közben a Függetlenség megszűnt s *Verhovay* nem tudta a népszerűséget visszaszerezni. Ujra próbálkozott hírlappal, röpirattal, de siker nélkül.

A sok kudarc elkedvetlenítette, s a zajos szerepléshez szokott ember visszavonult. 1892-ben nőül vette rétháti *Kövér Amáliát* s nem sokkal ezután teljesen visszavonult feleségének *Battonya-pusztai* birtokára.

(Visszavonult.)

S azután nem is került vissza a politika nagy porondjára. Az igaz, nem is nagyon mutatott rá hajlandóságot. Falusi ember lett, annak minden kicsinyességével. A battonyai képviselőtestületben az ártézi kut miatt folytatott nagy szóvitákat az az ember, ki valaha szóval és tollal százezrek lelkére tudott hatni. Egyetlen nevezetesebb szereplése volt, a mikor az első ex-lex idején a battonyai képviselőtestületben ez ellen tiltakozást javasolt.

Aradra gyakran bejött s itt sok ismerőse volt. Különösen az újságírókat szerette. Semmivel el nem árulta, hogy valaha az események hőse volt, s azt se, hogy — antiszemita-vezér volt. A Városi-kávéház gabonakereskedőivel és ügyvédekkel oly őszinte barátsággal, kedvességgel beszélt, hogy az meghazudtolta mindazt, a mivel ő maga a zsidók ellen gyűlöletet hirdetett. S *Verhovay* ebben okosabb és nemesebb volt, mint egykori fegyvertársa, *Istóczy Győző*. *Istóczy* ma is igyekszik földézni az antiszemita szellemét; *Verhovay* ellenben csak addig volt antiszemita, a míg Magyarországon antiszemita volt.

Pusztája híres volt a vendégszeretetről, a melynek sok aradi ember volt a részese; viszont ő is nem egy éjszakát töltött vidám társaságban a Fehér Kereszt üvegtetője alatt.

Több hét óta betegeskedett. Már egyszer válságos hírek jártak róla, de akkor az állapota jobbra fordult. A mára virradó éjjel, 57 éves korában meghalt a sokat emlegetett ember, a kinek nagy hibái mellett a nagy képességeit nem lehet elvitatni.

Vasárnap délelőtt tizenegy órakor temetik pusztábattonyai birtokán. Aradról is többen kimennek a temetésre.

Választási mozgalmak.

Harc a mandátumért.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 20

A választási mozgalmakba némi elevenséget hozott az, hogy holnap megjelenik a hivatalos lapban az új főispánok kinevezése. A kinevezettek között ugyanis jobban vannak, akik ma még képviselőjelöltek, akiknek kerületében tehát új jelölés fog történni. A vidéki aspiránsoknak egész tömege várakozik e miatt a fővárosban, akik már előre is hevesen ostromolják támogatásért a jelöltek ajánlásával foglalkozó központi bizottságot.

Itt említjük meg, hogy különösen az aspiránsok között nagy nyugtalanságot támasztott az a hír, hogy a volt szabad-
elvűpárti képviselők közül is kilátása van néhánynak arra, hogy a kormány beleegyezésével vagy haligatag hozzájárulásával mandátumhoz juthat. Erre vonatkozólag politikai körökben azt beszélik, hogy csak egy pár emberről és olyanokról van szó, akik a Tisza Perczel-féle házszabály-
akcióban tényleg nem vettek részt s noha forma szerint egész az utóbbi időkig a szabadelvű párt kötelékében maradtak, de azért nem szüntek meg Széll Kálmán személyes hívei lenni és most követik őt az alkotmány-pártba. Ezeknek a jelöltségét azonban a kormány propagálni nem fogja.

A választási mozgalmakról az alábbiakban számolunk be:

Barabás budapesti jelöltsége.

Budapesti tudósítónk jelenti:

A VII. kerületben ma följelölték a képviselőjelöltséget Márkus József volt budapesti főpolgármesternek, aki azt alkotmánypárti programmal el is fogadta. A volt szabadelvűpárt vezető tagjai már napok óta nagy agitációt fejtenek ki Márkus József érdekében és ezt azzal okolják meg, hogy nem Barabás Bélának állítanak ellenjelöltet, hanem annak a strohmannnak, akinek a mandátum Barabás megválasztása esetén jut, mert Barabás ugyanis az aradi mandátumot tartja meg.

Barabás győzelme igen kétes, mert Márkus, aki a kerületben városatyja, nagy népszerűségnek örvend.

Arad és Csanádmegyében.

Az aradmegyei szövetszertett pártok központi választmánya ma este hét órakor Károlyi Gyula gróf előklete alatt ülést tartott, a melyen a képviselőválasztásokkal kapcsolatos intézkedésekről tanácskoztak. Az értekezletről hivatalos közlést nem adtak ki.

Újszentannán a legújabb jelölt Tagányi Sándor, aki alkotmánypárti programmal lép fel. Wittmann hír szerint nem vállal jelöltséget s tegnap már Strichler nevű megbízottja által Tagányit ajánlotta maga helyett. Mahler György pártja is erősen szervezkedik s amint Elekről jelentik, Maniér programbeszédét szombaton Ottlakon, Siklón és Szent-Mártonban, vasárnap Bodzáson, Medgyesházán és hétfőn Almáskamaráson és Nagykamaráson fogja elmondani.

Battányán Návay Lajos dr. a battányai választó kerület függetlenségi képviselőjelöltje vasárnap délelőtt tartja meg programbeszédét. A választó kerület többi községeiben pedig a jövő napjain tartja meg Návay Lajos programbeszédét.

Ujarad és Lippa.

Temes vármegye központi választmánya ma délelőtt 11 órakor Joanovich Sándor alispán előklete alatt ülést tartott, melyen az országgyűlési képviselő-választásokat április 30-án napjára tűzték ki, egyszersmind megállapították a községek szavazási sorrendjét és megalakították a választási küldöttségeket.

Az ujaradi választó kerületben választási elnök, egyúttal az I. szavazatszedő küldöttség elnöke Lendvai Miklós temesvári, jegyző Balogh István németvári lakos; a II. szavazatszedő küldöttség elnöke és választási helyettes elnök Elsner József varjasi, jegyzője Fehér Lajos székelylakos lett. Szavazatszedő küldöttségi helyettes elnökök: Friedrich István székelylakos és Pech Sándor küsszentmiklósi, helyettes jegyzők Herold Rezső küsszentmiklósi és Wagner János rétháti lakosok.

Az ujaradi kerületben Kraushaar Károlynak semmi kilátása sincs a győzelemre. Kraushaar ma érkezett Vajásra, ahol egy kocsi és vagy husz főnyi tömeg várta. Programbeszédjét nem a szabadban, hanem a községháza kistermében mondta el igen mérsékelt számú halgatóság előtt. A számottevő gazdák, községi bíró távol tartották magukat. Philipp János pártja erősen szervezkedik és a győzelemben bizva indui a küzdelemben.

A lippai választókerületben a választási elnök, egyúttal az I. szavazatszedő küldöttség elnöke Török Sándor vadászerdői, jegyzője Jorgovits József keszinci lakos; a II. szavazatszedő küldöttség elnöke és választási elnök Steiner János dr. lippai, jegyzője Mészáros István alliosi lakos. Szavazatszedő küldöttségi helyettes elnökök: Bann József lippai és Konok Tamás lippai, helyettes jegyzők Panajoth Sándor ujfalu és ifj. Schäffer György lippai lakosok.

A délvidek jelöltjei:

Temes megyében.

Temesvár: Wekerle Sándor dr. alkotmánypárti. — Versec: Szilassy Zoltán alkotmánypárti. — Pancsova: Dániel Ernő báró pk. Miletics Szlavkó nemz. — Földiák Gyula függetlenségi. — Ujarad: Philip János partonkivüli, Kraushaar Károly. — Lippa: Kabdebó Gergely alkotmányp. — Rákás: Babes Emil dr. alkotm. Brediceanu Cajus dr. nemz. — Csákova: Beniczky György dr. függetlenségi, Breban György nemz. — Orciava: Szivák Imre dr. alkotm. — Végvár: Csepreghy István alkotmánypárti, Papp János nemz. — Kisbecskerek: Steiner Ferenc függetlenségi, Bireauc Demeter nemz. — Marovica: Sztójánovits Iván báró alkotm., Prostean Miklós dr. nemz. — Fehértemplom: Pescha Miklós dr. alkotmánypárti, Tomics Jása nemzetiségi.

Torontálvármegyében

a jelöltek a következők:

Nagybecskerek: Várady Imre függetl., Róna: Jenő alkotm. — Nagyikikinda: Draxler Pruno dr. alkotmánypárti, Polt Mihály dr. nemz. — Bégasszentgyörgy: Kardos Simu dr. függetl., Papp Géza pk., Petrovics Vince nemz. — Ozora: Botka Béla alk. Manojlovics János dr. nemz. — Törökbecse: Pavlovics Lyubomir dr. nemz., Mrksics Jása nemz. — Nagyszentmiklós: Nákó Sándor gróf alkotmánypárti. — Törökkanizsa: Tallán Béla pkiv., Illic Branko dr. nemz. — Bánát-Komlós: Buding Károly alkotmánypárti. Várnay Imre dr. függ., Rózsa Vilmos dr. függ., Hadzsi Koszta dr. nemz. — Párány: Ifj. Dániel Pál alk., Kiszely Kálmán dr. függetl., Vujics Brankó dr. nemz. — Lovrin: Baross János függ. — Zombolya: Csekonics Gyula gróf, Hódy Gyula függ. — Zichyfalva: Karásonyi Jenő gróf alkotm.

Krassó-Szörénymegyében.

Lugos: Makay Ágost dr. függetl., Popoviciu György dr. nemz. — Facset: Juhos Gyula alkotmánypárti, Hajdu Frigyes dr. függetl., Mocsényi Antal nemz. — Karánsebes: Burdia

Szilárd dr. alkotmányp., Sirbu János nemz. — Bogsán: Kristóffy József pk., Weisz Julián alkotmányp., — Brediceanu Koriolán dr. nemz. — Szászka: Novacu Aurél dr. nemz. — Nagy-Zorlenc: Graenzenstein Arthur alkotm., Viad Aurél dr. nemz. — Oravica: Szerényi József alkotm.

A szociáldemokrata párt jelöltjei.

A szociáldemokrata párt eddig a következő kerületekben léptetett fel jelölteket:

Alsódabas: Kabina Geza, Apatin: Buchinger Manó, Arad: Garbai Sándor, Bácsalmás: Csauth Lőrinc, Bihár: Reimann József, Béránd: Nagy Mihály, Baja: Kardos Jakab, Berettyóújfalui: Nyiszor György, Békéscsaba: Gyuriás József, Bégasszentgyörgy: Vanczák János, Csákvár: Vanczák János, Csákova: Auerbach Gusztáv, Csongrad: Révész Sándor, Debr.-en: Kardos Jakab, Dunavecse: Saly Endre, Écs: dr. Sonnenwirth Lajos, Facset: Auerbach Gusztáv, Győr: Klárik Ferenc, Gyöngyöspata: Garbai Sándor, Gyoma: Csizmadia Sándor, Gyula: Garbai Sándor, Gödöllő: Kiss Károly, Hosszupályi: Sziágyi József, Hódmezővásárhely: Garbai Sándor, Kerény: Csizmadia Sándor, Kaposvár: Pelczéder Gusztáv, Kolozsvár: Bokányi Dezső, Komárom: Klárik Ferenc, Kassa: Weltner Jakab, Kiskunhalas: Garbai Sándor, Keszthely: Pelczéder Ágoston, Karánsebes: Minelyi István, Késmárk: Wolf Hugó, Lovrin: Kálmár Henrik, Lugos: Bokányi Dezső, Liptoszentmiklós: Wolf Hugó, Magyarcséke: Pal Lőrinc, Miskolc I: Weltner Jakab, Miskolc II: Kovács Alajos, Máramarossziget: Molnár Miklós, Marosvásárhely I: Bálint István, Marosvásárhely II: Klein Jakab, Mezőtur: Csizmadia Sándor, Munkács: Preusz Mór, Nagyzorlenc: Grossmann Miksa, Nagyszalonta: dr. Jancsó Károly, Nagyvárad: Bokányi Dezső, Orosháza: Pelczéder Ágoston, Oravica: Tassársz Károly, Pecs: Bokányi Dezső, Pápa: Pelczéder Ágoston, Rácalmás: Ferenczi Gyula, Sármabessenyő: Kovács Alajos, Szikszó: Stern Zoltán, Székelyhid: Gál Gergely, Szombathely: Pelczéder Ágoston, Sátorajaujhegy: Molnár Miklós, Szekesfehérvár: Klárik Ferenc, Szolnok: Nyiszor György, Szatmar: Kardos Jakab, Szabadka: Jócsák Kálmán, Szeged I: Weltner Jakab, Szeged II: Grossmann Jenő, Szentés: Révész Sándor, Szekszárd: Jócsák Kálmán, Törökszentmiklós: Jócsák Kálmán, Tittel: Simon Henrik, Tenke: Vántus Károly, Temesvár: Bokányi Dezső, Temesrékás: Mihály István, Trencsén: Wolf Hugó, Ujvidék: dr. Gáner Adolf, Ujvárad: Gyuriás József, Varsány: Kondor Bernát, Zselina: Wolf Hugó, Zombor: Jócsák Kálmán, Zilah: Horovitz Gábor.

Vörös László kártyaasztala.

(Egy aradi megrendelés utóiratka.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 20.

Mintegy két hónapja a kerületi főigazgató révén egy rejtélyes megrendelés érkezett az aradi fa- és fémipariskolához. Egy Louis quinze stílusú szalonberendezés és két modern kártyaasztal sürgős megtervezését és elkészítését rendelte el a főigazgató, ki a hivatalos levélhez mellékelte külön bizalmas értesítésben azt is tudomására hozta az iskolának, hogy a butorok Vörös László akkori kereskedelemügyi miniszter számára készülnek, — természetesen előállítási árban és anélkül, hogy a tervezési díj megtérítették. Ezenkívül azt is tudatta a főigazgató, hogy a megrendelés titoktartását kívánja.

Az iskolában el is készítették a terveket, melyek közül mindenekelőtt a kártyaasztalt vették munkába. A remekbe készült butordarab már majdnem tökéletesen készen volt, amikor hirtelen létrejött a béke, a Fejérváry-kormány s fele Vörös László is lemondott. A butorokat azonban készítették tovább, most már nem mint hivatalos, hanem csak mint magánmegrendelést. Nem előállítási árban, hanem a rendeltettség hasznosításával.

A kártyaasztal el is készült. A műipar

valóságos remeke ez a kis asztal: finom fém és teknősbékaesont berakásokkal díszített, fényesre csiszolt holmi, amely díszére válhat a legelegánsabb lakásnak is. Rőgtön el is ment az értesítés Vörös Lászlónak, hogy az asztal elkészült s hogy azt fel is adják az ő címére. Az asztal azonban *tegnap visszaérkezett*, még pedig egy levél kíséretében. A levélben röviden annyit állott, hogy Vörös László és neje ismeretlen időtartamra elutaztak Budapestről s távollétükben az asztalt nem lehetett elfogadni.

A levél folytán most már beszüntették a butorok további készítését és egyelőre szent ereklyeként őrzik az asztalt a fa- és fémipariskolában. Ha Vörös nem fogadja is el, legalább lesz az iskolának egy olyan ereklyéje, amelyen *majdnem kártyázott* egy miniszter.

San-Francisco elpusztult

Tízezer halott, huszezer sebesült.

Kubeliknak nyoma veszett.

Elpusztult mükincek.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 20.

A ma érkezett táviratok, sajnos, teljes egészében megerősítik a katasztrófáról szóló borzalmas híreket, sőt még rettenesebbnek tüntetik fel a katasztrófát. A földrengés következtében keletkezett tüzet mindeddig nem sikerült eloltani. A tűz nagy méreteken terjed tovább és elhamvasztotta San-Francisco legalölkeőbb negyedeit is. San-Francisco teljes pusztulása elháríthatatlan. Egybehangzó jelentések szerint, a kínai és a japáni negyed rettentő pánik tört ki, mely helyenkint valóságos utcai harccá fejlődött. A rendőrség és a katonaság csak nagy küzdelem után tudta helyreállítani a rendet. Örvedetesen hangzik azonban az a jelentés, hogy az amerikai flotta pusztulásáról keringő hír valótlannak bizonyult. *Tízezer halottja és huszezer sebesültje van eddig a rettenetes katasztrófának*, melyről alábbi távirataink számolnak be:

Az égő város.

Oakland, ápr. 20. (Délelőtt 10 órakor.) Tényleg *semmi remény sincs ahhoz, hogy a város egy részét megmentsek*. Azok is, akik eddig az oltási munkálatok elé reménykedve néztek, most minden reményt feladva, menekülnek a lángok elől.

Oakland, április 20. (Délelőtt 10 óra.) A tűz borzasztó terjedése után következtetve, *estig 300 ember lesz hajléktalan*. Ehínség veszedelme fenyeget, mert a városban legfeljebb három napi élelmiszer van. Az üzletek és különféle raktárak *teljesen elpusztultak* és így élelmiszerben már most is nagy a hiány, minthogy mindennek háromszorosára emelkedett fel már az ára. A kormány utasította Portlandban és Seatleben a hivatalnokokat, hogy vásároljanak élelmiszert és szállítsák minél gyorsabban San-Franciscóba. Különös, hogy a lakosság a borzasztó katasztrófa mellett *vágyólag igen nyugodt*, mintha a szeren-

csétlenség nagysága megkábitotta volna az embereket, akik majd csak néhány nap múlva fogják egész valójában látni a csapást. Hir szerint több embert fosztogatáson kaptak rajta és *rőgtön lelőttek*.

New-York, április 20. A Southern Pacific-vasut san-franciskói épületét a *tűz elhamvasztotta*. A vonatok a san franciskói déli állomástól indulnak és a félszigeten át San-Joséba szállítják a menekülteket. Sokan Losageresbe menekülnek vasuton. A menekülők állapota siralmas.

London, április 20. Ugy látszik, hogy San-Francisco város sorsa — így szól a Daily Mail külön tudósítójának egy ma érkezett távirata — **a teljes megsemmisülés**. Ebben a percben azt lehet mondani, hogy *a város egész lakossága hajléktalan*. Rosszabb a helyzet, mint amilyen ebben az órában, már nem is lehetne. A robbantó-szerek, melyek segítségével megkísérlették, hogy a tüzet legalább részben lokalizálják, *teljesen elfogytak*, heves szél kerekedett és *semmisen képes többé feltartóztatni a lángokat, melyek már a híres milliomas negyedbe is beléptek*. Az összes élelmiszerek elfogytak és újak még nem érkeztek. *Számtalan ember lelta halálát az összeroskadt és leégett házakban és a halottak számát, kik ezidőszert a romok alatt hevernek, megközelítőleg sem lehet felbecsülni*.

London, április 20. A Daily Mail san-franciscoi tudósítója jelenti: *A város sivar romhalmaz*. Az egész lakosságot *hajléktalannak lehet tekinteni*. A helyzet oly rettenetes, hogy már egyáltalában nem lehet rosszabb. A robbanó anyagok teljesen elfogytak, úgy hogy a házak robbantásával sem lehet utját állítani a tűz terjedésének. Most már a *milliomasok városrésze is a lángok martaléka*.

Berlin, április 20. Borzasztó epizódot jelentenek San-Franciscóból: Egy kórházi pavillon pusztulása előtt a következő jelenet játszódott le. Azt hitték, hogy a pavillon teljes biztonságban van és ezért száz beteget továbbra is a pavillonban ápolt körülbelül ötven orvos és ápoló. Hirtelen az a hír terjedt el, hogy a tűz tíz perc múlva a pavillonhoz ér. Mindjárt utána az épület lángokban állott. Az orvosok és az ápolók nem akarták a betegeket elhagyni, de a rendőrök erőszakkal eltávolították őket. A száz beteg közül csak tizet tudtak megmenteni, a többi *bennégett a pavillonban*. A katasztrófa összes halottainak számát *ötezerre*, a hajléktalanok számát *250.000-re teszik*. Százezer gyermek és aggastyán a nappalokat és éjjeleket a szabadban töltik.

Washington, április 20. A san-franciscoi kincstári hivatalnak a washingtoni kincstári államtitkárhoz érkezett távirata szerint **az egész város teljesen elpusztult**.

Elpusztult mükincek.

Frankfurt, április 20. Newyorki távirat szerint épen most érkezett a hír, hogy újabb földrengés volt Los Angeles és Santa Barbara városokban. Két erős rengés következett gyors egymásutánban. A lakosság halálos félelemben van. A táviró összeköttetés Los Angeles-szel megszakadt.

London, április 20. Tegnapi reggel még volt valami remény, hogy sikerülni fog San-Francisco gazdag városrészét megmenteni, melyben a milliomasok palotái, kincseket érő festmények és történelmi

nevezetességű ritkaságok vannak fölhalmozva, de a mentés nem sikerült. Először az ezüst- királynak, Mackay-nak csodálatosan szép palotája gyuladt ki, azután elpusztult Fair szenátor híres muzeuma és sorba következtek a többi milliomasok palotái, melyek *minden drágasággal együtt földig égtek*. A san-franciscoi képzőművészeti muzeum is elhamvadt. A kaliforniai történelmi nevezetességű archivum, a kín cseket érő könyvtár, melyben megvolt Shakespeare első folió-kiadása s melynek világhírű nevezetességei a Gutenberg-, Faizon- és Franklin-nyomatványok, mindenestől a lángok martalécai lettek.

Tízezer halott, huszezer sebesült

Berlin, április 20. New-Yorkból jöttik, hogy **San-Francisco teljesen elpusztult**. Az egész város tűzfészek. Leégett örültek háza is, amelyben *háromszáz beteg elpusztult*. Terminal-Island ismerdőhely romokban hever. A san-franciscoi másikkal elmelegítőintézetből hétszáz kimenekült és az utcákon ordítva *keresik* a házaikat. Senkisémmé mer a házakba menni. A lapok **tízezer halottat és huszezer sebesültet** emlegetnek. *Az összes kaliforniai petroleumbányák elpusztultak*. Új táviratok szerint a vihar az Arany városrész felé kergeti a lángokat és a pénzverő-intézetet elpusztulással fenyeget. Lovaskatonák cirkálnak az épület elől, melyben *negyven millió dollár értékű* az ezüst van fölhalmozva. A Fran szálló, melyben az Opera-társulat tagjai voltak, egészen leégett.

London, április 20. Az összes táviratok jelentik, hogy *San-Francisco elvesztett*. Az összes hatóságok, élükön a polgármesterrel és a helyőrség parancsnokával, den lehetőt megtettek, hogy a tüzet lokalizálják, de ez lehetetlen volt. A banképületek romjai alatt *sok millió dollár készpénz van*. A lakosság körében a riasztás és a vízhiány miatt folyton *szorodnak az örültek száma*. Sokan félholtan vernek a házakban és megesik, hogy utász-csapatok, ha nem veszik őket és a romokkal együtt a bennlevőket is *légtől pítik*.

London, április 20. A Daily Chronicle jelentik: A *vízhiány elpusztulása* az elviselhetlen hőség következtében nyu sokat szenved a lakosság a vízhiány miatt. Nagyon sok ember a kiállót galmak, de különösen a szomszedság következtében *megőrült*. A lakosság a katonaságnak rimánkodik vizért, de a csapatok nem segíthetnek, mert *ők sem remthetnek elő vizet*. Sokan borospincé és pálinkamérésekbe hatoltak be, a részeggé itták magukat, majd bejárták várost és mindenütt raboltak és fosztogattak. Több száz ember a kikötőben a csónakokba menekült, amelyek közül ben elsülyedtek. *Háromszáz ember a vízbe fulladt*.

Kubelik eltűnt.

Bécs, április 20. Itt nagyon aggódnak Kubelik Jan és neje sorsán, akik az utóbbi napokban San-Franciscóban időztek. A hírneves hegedűművészről a katasztrófa első napja óta nem érkezett hírszólás, s nincs kizárva, hogy **ő is elpusztult**.

Ujságírók halála.

Berlin, április 20. New-Yorkból táviratozzák: A posta és az Eastern Union táviró-társaság hivatalaikat az öböl másik felén, Oaklandban ütötték fel. A san-franciscói táviratok nagy késedelemmel érkeznek. A san-franciscói ujságnegyed hatalmas sajtóépületének romjai alatt San-Francisco legügyesebb ujságíróinak legnagyobb része sirját lelta. A sajtó képviselői elhatározták, hogy a Chronicle-nek sértetlenül maradt épületében közös ujságot adnak ki. Együttal segítő akciót kezdtek. Hearst lapkiadó és Schwab Károly egyenként kétezer fonttal kezdték meg a gyűjtést; hasonló összegeket még többen is jegyezték.

London, április 20. Ma szórványosan jönnek a lapokhoz a hírek San-Francisco-ból, mert az egyetlen táviróvonal, mely tegnap New-York és San-Francisco között működött, megszakadt. A New-York Herald tudósítója volt az utolsó, aki ezen a vonalon táviratot küldött. A tegnap délután föladott sürgönye a mondat közepén akadt meg. Az utolsó szavak ezek voltak:

— Ez a táviratom hatálytalan.

A következő mondat csonka volt. Valószínű, hogy a Herald tudósítója hősiességét köteletségének teljesítése közben, mert a táviróhivatal és a körülötte levő épületek elpusztultak a tűzben.

A részvét.

Bécs, apr. 20. Ferenc József császár és király a katasztrófa alkalmából megleghangú részvétáviratot intézett Roosevelt elnökhöz.

Washington, apr. 20. A képviselőház 500 000 dollártól egy millióra emelte fel azt az összeget, amelyet a szenátus a katasztrófa által sújtottak támogatására szánt. A szenátus hozzájárult ehhez a határozathoz. Roosevelt elnök hivatalos felhívást intézett a san-franciscói károsultak számára.

A földrengések éve.

Az 1906 év első hónapjaiban szokatlanul sok vulkánikus katasztrófa játszódott le. A földrengések krónikája ritka évben volt oly gazdag, mint az idén. Már január 2-án jelentették, hogy Grácban, Zágrábban és több magyar városban földrengések nyugtalanították a lakosságot. Január 10-én Bécsben és környékén tapasztaltak rázkódásokat. Január 16-án heves földrengés látogatta meg Kalábriát, Bécsben ismét, bár csekély rázkódást éretek. Január 31-én Kolumbia partvidéke rengett meg és több parti város pusztult el a földrengést követő lávaomlástól. Emberek százai mentek tönkre, több apró sziget ment tönkre a katasztrófában. Február 21-én a Kaukázusból jelentettek földrengést, amelynek következtében több ház omlott össze. Március hónapjában Formosa szigetén dult erős földrengés. Több virázó város semmisült meg, vagy 7000 ember vesztette el életét a borzalmas szerencsétlenségénél. Március 23-án az Antillákon és 24-én Usticánál, Délolaszországban éretek erős rengéseket. Áprilisban a Vezuv tört ki nagy erővel és a földrengések szomorú sorát most a borzalmas san franciscói katasztrófa zárja le.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi ízr. jótékony egylet közgyűlése az ízr. hitközség tanácstermében április hó 22-én délelőtt fel 11 órakor tartják meg. Targyszózat: 1. A választmány jelentése az 1905. évi gazdálkodásról. 2. A számvizsgáló-bizottság jelentése. 3. Esetleges indítványok. 4. Számvizsgáló és jegyzőkönyv hitelesítő bizottság kijelölése. 5. Elnökség és választmány választása.

Felmentések, kinevezések.

Uj 30 milliós kölcsön.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 20

A politika eseményei ma a hivatalos lapban megjelent felmentések és kinevezések voltak. A mai minisztertanács foglalkozott az új főispánok kérdésével is, mert a hivatalos lap vasárnapi számában megjelenő husz főispáni kinevezésen kívül a közeli napokban a király a főispánoknak egy újabb sorozatát fogja kinevezni.

A Fejérváry-kormány tudvalevőleg egy bankcsoporttól harminc millió korona függő államkölcsönt akart felvenni, amelyet a bankcsoport már meg is szavazott. A Wekerle-kormány most elhatározta, hogy a kölcsönt nem veszi igénybe, hanem a parlamenttel fog ugyanily összeget megszavaztatni és ezt egy más pénzcsoportnál fogja felvenni.

A kormány Bécsben.

Ma délután öt órakor minisztertanács volt, amelyen a kabinet valamennyi tagja vett részt.

Hir szerint Wekerle Sándor miniszterelnök és a magyar gazdasági szakminiszterek legközelebb Bécsbe utaznak, hogy az osztrák kormánylyal a kiegyezés dolgában érintkezésbe lépjenek.

Főispánok felmentése.

A hivatalos lap mai száma a következő királyi kéziratot közli:

Magyar belügyminiszterem előterjesztésére Vásárhelyi Béla Arad vármegye és Arad szabad királyi város, Sényi Kálmán Bars vármegye, Kracsmarik János Békés vármegye, Simó Béla Beszterce-Naszód vármegye, Brezovay András Borsod vármegye, Cseresnyés János Csanád vármegye, gróf Laszberg Rudolf Győr vármegye és Győr szabad királyi város, Szabó Mihály Hont vármegye és Selmec és Bélabánya szabad királyi város, Lenk Gyula Jász-Nagykun-Szolnok vármegye, Kubinyi Géza Komárom vármegye és Komárom szabad királyi város, gróf Berchtold Artur Nógrád vármegye, Csillaghy György Nyitra vármegye, Bornemisza Ádám Sáros vármegye, Badits Zoltán Sopron vármegye és Sopron szabad királyi város, Baross Gyula Trencsén vármegye, Köcsön Lajos Turóc vármegye, Ugron János Udvarhely vármegye, báró Perényi Péter Ugocsa vármegye, örgróf Pallavicini Alfréd Zemplén vármegye és Nagy Mihály Szeged szabad királyi város és Hódmezővásárhely törvényhatósági város főispánjait ezen állásuktól saját kérelmükre felmentem. Kelt Bécsben, 1906. évi április hó 19-én. Ferenc József s. k. Andrássy Gyula gróf s. k.

Ez összesen husz elbocsátás. Holnap következik azoknak a régebbi főispánoknak az elbocsátása, akik a mostani kormány alatt nem maradhatnak és egyidejűleg az új főispánok kinevezése.

Az új főispánok.

Az új főispánoknak, számszerint husznak, a kinevezését a hivatalos lap holnapi száma fogja közölni. A kinevezéseknél a lapok által már előre közölt lista akadálytalanul ment keresztül és a király főispánná nevezte ki a főrendiházi ellen-

zék egyik vezérét Széchenyi Viktor gróft is.

A pénzügyi kérdések.

Pénzügyi körökben élénken vitatják azt a kérdést, vajjon a kormány a Fejérváry-kormány által felvett száz millió koronás folyószámlakölcsönt igénybe fogja-e venni. Tegnap az a hír kelt szárnyra, hogy a kormány a májusi szelvényesedéseket az adójövedelmekből akarja fedezni. A Zeitz ezzel szemben illetékes helyről ezt az információt kapta:

A kormány a Fejérváry-kabinet által megszerzett kölcsönt nem fogja igénybe venni, mert a parlament felhatalmazása nélkül nem tartja megengedhetőnek kölcsön felvételét. Mindennek dacára valószínű, hogy a kormány kénytelen lesz a májusi esedékségek fedezésére harminc millió koronás kölcsönt felvenni, míg a novemberi szelvényeket feltétlenül az adójövedelmekből fedezi. Ezt a kölcsönt azonban a Fejérváry kormány által szerzett kölcsöntől függetlenül egy budapesti bankcsoporttól a parlament beleegyezésével fogja fedezni.

Allamtitkárváltás a belügyminiszteriumban.

A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Kaffka László belügyminiszteri államtitkárt érdemei elismerése mellett állásától felmentette. A felmentés harminchárom éves igazán elismerésre méltó pályának nem szakított volna véget, ha Kaffka működésének utolsó heteiben nem fogadja el az államtitkári kinevezést Kristóffy minisztersége alatt. Érdekes, hogy Kaffka még Fejérvárynak beadta volt a lemondását azzal az indoklással, hogy az országgyűlés be nem hívása miatt megválk állásától. Fejérváry ezt a lemondást már nem intézte el és Andrássy hivatalba lépésekor Kaffka újra lemondott. Most megkapta a felmentést.

Az új államtitkár, ami szintén ismeretes dolog, gróf Hadik János, gróf Andrássy Gyulának kezdettől fogva hűséges fegyvertársa.

Hadik János gróf ma délelőtt megjelent a belügyminiszteriumban és minden ünnepélyesség nélkül elfoglalta hivatalát.

Igazságügyi kinevezések.

Polónyi Géza igazságügyminiszter tegnap megtette az előterjesztéseit a királynak. Az előterjesztés kettős volt: először rá kellett venni ő felségét, hogy a már aláírt régebbi kinevezések megsemmisítenessenek; másodsor alá kellett iratni az új kinevezéseket.

A hivatalos lap mai száma közli az új kinevezéseket. A kuria elnöke, mint az előre ismeretes volt, Oberschall Adolf kuriai másodelnök lett, másodelnök lett Bernáth Géza dr. eddigi igazságügyminiszteri államtitkár, ami csak tegnap este vált köztudomássá Polónyi toasztja révén, melyet az Országos Kaszinóban mondott el.

Az igazságügy államtitkárává Günther Antal dr. lett. Ez elhatározott dolog volt azon a napon, melyen Polónyi az esküt letette; még Bécsben végezték el.

A budapesti főügyész-helyettesi állást Vizlendvay Imre dr. kapta. Herics-Tóth János dr. a kuriához megy tanácselnöknek, Oroszy Géza kassai ítélőtáblai bíró a kuriához bírónak.

Günther Antal dr. államtitkár holnap délelőtt veszi át hivatalát Bernáth Gézá-tól, aki ugyanakkor bucsuzik a miniszterium tisztikarától.

Legközelebb azonban újabb kinevezések is fognak történni. Jó forrásból értesülünk ugyanis, hogy az igazságügyminisztérium *adminisztrációs államtitkárává* Imling Konrád táblai tanácselnököt fogja a király kinevezni, a *főügyészség élére* pedig Czárán István királyi táblai bíró, a budapesti büntetőtörvényszék vádtanácsának kiváló elnöke kerül. Nyomon fogja követni ezeket a kinevezéseket még több változás úgy a büntetőtörvényszéken, mint a budapesti királyi ügyészségnél, de ezek tekintetében biztos értesülések még nincsenek.

IRODALOM ES MUVESZET.

A színház műsora:

Szombat: Kis császár, operett. Bemutató előadás. (Páros bérlet.)

Vasárnap: Délután: A huszárcsiny, népszimf. Este: Kis császár, operett. (Páratlan bérlet.)

* Ujházi harmadik vendéjátéka. Ujházi Ede vendéjátékoknak befejezéseül „A titok” című szentimentális színművet, vagy mondjuk vigjátékot választotta. Az öreg Jouvel meleg kedélyű szerepét adta azzal a nagy művészettel, melyet Ujházin kívül ezidőszereig alig tud produkálni magyar művész. Az előadás kissé vontatott volt, de a vendég gondoskodott róla, hogy a közönség minél kevésbé vegye ezt észre. Szóval a siker kizárólag Ujházié volt, no meg a színigazgató, aki zsufolt ázat csinált.

* Kis császár Stoll Károly és Pásztor Árpád operettje, a *Kis császár*, a Népszínházban aratott a múlt szezonban nagy sikert. Az operett premierje szombaton lesz Aradon. Az operett, mely tárgya a francia császárság korából való, bővelkedik hatásos zeneszámokban. A Kis császár második előadása vasárnap este lesz páratlan bérletben.

* Gül baba. A színház rendkívül nagyszabású előadásait, melyeket a szezon utolsó operett-újdonosságára tett, befejezéshez közelednek. A *Gül baba*, melyhez tömérdek új díszlet és kiállítás készült, a budapesti bemutatónál is fényesebb formában kerül színre Aradon. A II. felvonás *róssaligetéhez* — melyhez mintegy ötven fő csodaszép rózsafa és azonfelül tömérdek futó- és lugas-rózsák készültek; — most mintázzák Albert és Nagy szobrászművészek, az aradi művész kolónia fiatal tagjai, a pompás kivitelű öt méter magas *szókökutak*, melynek vize öt színpadra eszélve. A szókökutak falakja, egy természetes nagyságu vízhozó flu, most került ki a művészek vésője aól s így a művészi kivitelű szókökut a napokban már készen áll a próbához.

* Huszárcsiny. Vasárnap délután Rontay Boriskával és Hunyadyval a főszerrepekben a *Huszárcsiny* énekes népszimfű kerül színre. A Huszárcsiny a tél szezonban zsufolt ház előtt nagy sikerrel került színre. A II. felvonásban előforduló nagy toborzót Rontay Beriska táncolja.

* A tanítóképző hangversenye. Az aradi állami tanítóképző, de dalköre, mielőtt országos körútra indulna, elsősorban Aradon fog hangversenyt tartani a hó 22 én, vasárnap délután öt órákor, az Iparosház nagytermében. A nagy műveléssel kecsegtető műsort itt adjuk:

1. Népdalgyűjtemény. Eneki a *férfi-dalkör*. 2. Román. Goltermann G 17 mű. Kisbőgön előadja Zajonskovszky János, zongorán kíséri Zoltai M. tanár. 3. a) Hív karokon... Wagner Rikárd b) Chinai influenza szerenád Kossovits J. Eneki a *férfi*. 4. A családny bucsuja. Siposs A. (Magyar ábránd Blaha Lujzának ajánlva.) Zongorán előadja Zoltai Mátýásné urnó. 5. Dalolni mily édes... Kisseday G. Eneki a *férfi*. 6. Vonósnyegyes. Szemelvények hazánk népdalaiból. (Magyar, román, román és tót dalok.) Előadja Zoltai M. ta-

nár, Nemethy Lajos. Exner Mihály és Zajonskovszky János 7. Egy ideges ember. Gabányi A. Előadja Exner Mihály és Zajonskovszky János 7. Egy ideges ember Gabányi A. Előadja Exner Mihály 8 a) Szekely dalok. b) Solvejg dala Grieg E. Eneki a *férfi*. 9. Hegedűszonáta Grieg E. 8 mű (F dur) II. és III. tétel. (Allegretto buasi Andantino és Allegro molto vivace). Zoltai Mátýásné urnó zongorakísérettel előadja Zoltai M. tanár. 10 a) A vi-zontlátaskor. Mendelsson. b) A honfi imája. Erkel F. Eneki a *férfi*.

A jegyek Ilj. Klein Mór könyvkereskedésében válthatók szombaton délután és vasárnap délelőtt.

Mikszáth — Wekerlénél.

(Aradiak beszélgetése Mikszáthtal.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, április 20

Azok a küldötségek, amelyek csütörtök délelőtt Wekerle Sándor miniszterelnök szobájában sorakoztak, egyszerre egy érdekes embert vettek észre. Mikszáth Kálmán volt, a nagy pá-ló, aki több ismerősével beszélgetett. Mihelyt észrevették, egyre nagyobb kör gyűrűzött mellette, s ismerősök, ismeretlenek beszédbe kevertek a nagy íróval.

Csoda lett volna, ha a választásokkal teli levegőben nem esett volna a mandátumról szó. Megkérdezték Mikszáthot, hogy föllép-e újra ös-régi kerületében, Fogarason.

— Még nem tudom, mondta. A választóim azt sürögnyözték, hogy újra felléptetnek, de csak ha belépek az alkotmánypartba. A sürögnyöt ép Aradon kaptam, amikor a Daniel Tbor esküvőjén násznagy voltam. Hát én visszavartam, hogy megköszönöm azt, amikor engem ebédre hívnak s azt kötik ki, hogy ne köpjek a levesbe.

— No, arról talán szó sincs, hogy ne léptessék föl, — mondta valaki.

— Nem tudom. Az áll, hogy sokat tettem a kerületért. Akármí volt, hozzám fordultak. Ha például az alispán, meg a főjegyző összeveszték, biztos volt, hogy reggelre valamelyik nálam lesz, s megkér, hogy rendet csináljak. Más nagyon sokat adna ilyesmire s nekem is jól esett, de bizony, amikor az írástól vont el, kissé terhes volt.

— No akkor hálátlanság is lenne, ha fel nem léptetnék.

— Hát addig jár a korszak a kura, amíg el-törlik. Lehet, hogy az én mandátumom is egyszerű eltörlik...

Egy kis szomorúsággal mondta ezt, de keserűség nélkül. O fogarasiak mandátuma nélkül is Mikszáth Kálmán lesz, — s a fogarasiak dolga, hogy lemondjanak arról, hogy őket továbbra is a ma élő magyar írók legjelesebbje képviselje.

A küldötségekben volt aradiak kérdezősködtek, hogy mint érezte magát a minap, amikor a Daniel Neumann esküvőn Aradon járt.

— Nagyon jól. Én hoztam le Pestről a szalonkocsit, a melyik a fiatal párt az esküvő után hazavitte. Különbben is kedves, forgalmas város.

— De ugye, nem először volt most Aradon?

— Nem, egyszer voltam, de szinte titokban. Valamit írtam, s ehhez akartam megnézni a várost. Ilyenkor nem szoktam bejelenteni magamat senkinél. Ha például a főispánnak megírtam, az ünnepiesen fogadott, megmutatta nekem azokat a közintézményeket, a melyeket ő létesített, s egyebet, a mire én egyáltalán nem voltam kíváncsi.

— A Zemplényiben megismertem nagyságodat akkor — mondta Fankelstein József a beszélgetők csoportjában.

— Igen, ott voltam, a boldogult öreg Atzél Péterrel; meg, na jól emlékszem, Bogdán Virgillel.

A beszélgetés itt véget ért. Hogy Mikszáth milyen járatban volt Wekerlénél, az természetesen az ő dolga.

A nagy írónak különben több ellenjelöltje van. A fogarasi függetlenségi kör Nagy Lázár nyugalmazotti járásbíró ajánlotta, de Kosuth Ferenc távirattal dr. Halász László ceglédi ügyvédet ajánlotta nekik, a mire őt kiáltották ki. Dr. Metianu Ferenc nemzetiségi je-lölt visszalépett. Ilyen körülmények között nem lehetetlen, hogy Mikszáth Kálmán kimerad a parlamentből, a melynek úgy látszik abszolute nincs szüksége az olyan nagy írói ne-vekre, mint az övé.

Öngyilkos uriaszony.

(A fia tönkrementé miatt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése.

Arad, április 20

A végletekbe vitt anyai szeretet-áldozatul ma Budapesten egy szegedi asszony, aki nem tudta túlélni azt, hogy anyagi tönk szélére került. Az időselet a negyedik emeletről leugorva, halál magát. Az öngyilkosság körülményeiről biakat jelentik:

Az Üllői ut és Ferenc-utca sarkán gel háromnegyed nyolc órákor egy hatv esztendő uriaszony lett öngyilkossá.

Az urinó, aki tegnap este érkezett ról, Rosenberg Ignác. Vendégképpen lakó fiához, Balázs Lipóhoz. Friss és volt még tegnap este, amikor egy ügy itt a fővárosban lakó ügyvéd fia megíát őt és rábírn akarta, hogy menjenek el városi Orfeum előadásának meghallgatásá öregasszony azonban erre nem mutatott landóságot. Inkább gyermekeit otthonában totta tölteni az estét.

Az éjszakát jól töltötte, csak reggel nyugtalankodott. Háromszor is fel akart ágyából, de menyé mindannyiszor kérte, pihenjen még. A nyugtalankodás egyéb nem adott okot aggodalomra, mert utóbbi ben megszokták az öreg urinó időnkénti gességét.

Az idegeskedés oka volt, hogy az öngykos asszony egy Szegeden élő fia a rossz letmenet folytán tönkrement. Amióta ez a apás a fiát érte, azóta a gyermekeit föláldozó szerető asszony ideges lett, de egyetlenegy sem említette szét szándékát.

Reggel, ahogy könnyedén felöltözött, menyé kiment a konyhába, hogy reggeli ká-ját elkészítse. Künnlétét az öreg nő felhálva, a negyedik emeletről az utcára ugrott.

Esés közben a házban levő Preisach reskedőnek ivlámpáján megakadt és onn Ferenc-utca kövezetere zuhant.

A szerencsétlenségről a rokonok akko-tesültek, amikor a házmeister kérdezősk-járt fent, vajjon nem-e onnan ugrott le az szony, aki nyomban szörnyet halt.

A bizottság délelőtt, feltiz órákor jel meg a színhelyen. Az öngyilkos urinót a t-vényszéki boncterembe szállították.

NAPIREND.

Április 21. Szombat. Róm. kath. naptár: Anzelm. — Protestáns naptár: Anzelm. — Izraelita naptár: Sabbat, Sem. 1. P. — Görög-keleti naptár (április 8.): Heródiön. — A nap kél 5 óra 3 perckor, nyugszik 6 óra 55 perckor. — Időjelzés. A központ meteorológiai-intézetnek Arad-ra küldött távirati szerint, a mai napra a következő idő-járás várható: Változékony, hűvös, sok helyütt csapadé-

HIREK.

— Beszűntették a politikai pörököt.

Budapesti tudósítónk táviratozza: *Polónyi Géza* igazságügyminiszter tudvalevőleg föladatának tekintette a politikai pörök beszűntetését. Erre vonatkozólag ma megtörténtek az intézkedések, még pedig olyanformán, hogy az 1905. június 21-től 1906. április 15-ig terjedő időközben megadított politikai pereket, tekintet nélkül arra, hogy *nemzetiségi vagy szociálista természetűek-e, ma beszűntették.*

— A hadügyminiszter bizalmas rendelete.

Nagyváradai tudósítás szerint a közös hadügyminiszter a magyarországi ezredeknek bizalmas rendeletet küldött, amelyben megbagyja, hogy a magyarokat üldözö, boszantó eljárással hagyják föl, anyanyelvéhez való ragaszkodásáért senkit ne büntessenek, a vezényleti, vezérelti nyelvről szóló törvényekhez alkalmazkodjanak, akényesen ne magyarazzák és a polgársággal egyezzenek minél jobb viszonyt főtartani. A rendeletre nyilván *Cankl* nagyváradai brigádénak a magyar nyelv ellen való minapi kiromása adott alkalmat.

— Az aradi főrabbi betegsége.

Sajnálalossá történt tegnapelőtt *Rosenberg Sándor* dr. aradi főrabbiával. A közkedvelt pap az izraelita közösség irodájában hivatali teendőit végezte, miközben *hirtelenül rosszul lett*, úgy hogy orvosi segínyt kellett igénybe venni. A főrabbit kására szállították, ahol most betegen fekszik. Árvosai biznak abban, hogy már legközelebb gyógyul.

— *Laehne Hugó* elvűsége. A *Népszava* írja *Függetlenségi elvűség* címen a következőket:

Laehne Hugó, a közszerep kerület függetlenségi képviselőjelöltje programbeszédet mondott, melyben az általános választói jog behozatala ellen nyilatkozott. A választóközönség intelligens elemei közt a beszéd kedvezőtlen hatást tett. Tehát *Laehne Hugó* ur a választói jog általánosítása ellen szónokolt. Kicsoda ez az ur? Évekig a függetlenségi párt jegyzője volt, mely párt programjában mindig helyet foglalt az általános választói jog. *Kossuth* Ferenc legutóbb mindig így mondta, ha valaki a párt jóhiszeműségében kételkedett. Pedig volt rá ok elég és akad bizonyíték ma is elég. *Laehne Hugó* egy ilyen bizonyíték. Nem lett miniszter, nem kellett a király által követelt választói jogot elfogadnia és ezért nem is érezte magát ahhoz költve, bár a függetlenségi párt jegyzője volt. Mindezeknél fogva is bátorkodunk kérdést intézni *Kossuth* Ferenchez, ugyis mint a koalíció, úgy is mint a függetlenségi pártnak miniszteriségében is elnökéhez: *szándékozik-e Laehne Hugónak a pártkötelékből való kisértetéséről gondoskodni?* Vagy még mindig nem pártkérdés a választói jog általánosítása és így maga a függetlenségi párt is elismeri, hogy helyesen tettük, midőn küzdelmünket az elvtelen pártoktól az egyesekre vittük át?

— A telefondíjzabás reformja.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter legközelebbi és legfontosabb reformjainak egyike a telefondíjzabás módosítása lesz. Az új szabályzat értelmében *előfizetési vagy alapdíj egyáltalán nincs*. Van azonban egy egész minimális beszélgetési díj, mely az előfizetés alapjául szolgál olyképp, hogy minden telefonbirtokos előíranyozza a beszélgetések számát és ennek szorozata az egyszerű beszélgetési díjjal fogja megadni az évi előfizetési összeget. Ezzel a móddal látják azt, hogy a telefont kevésbé üzletemberek és magánosok is

beszerezhetik a mérsékelt használat arányában álló csekély díj ellenében. Nyilvános állomásokon, kávéházakban és vendéglőkben telefonautomatákat fognak felállítani.

— *Mittler Zsigmond* temetése. Ma temették el nagy részvét mellett *Mittler Zsigmond* aradi földbirtokost. A gyászszertartás dele őtt tiz órakor kezdődött a Dák Ferenc ucai gyászházban, ahol *Krausz Jónás* aradi rabbi bucsuztatta el magasan szárnyaló beszédben az elhunytat. A koporsót azután kocsihoz tették és kiszállították *Simánd* községbe. A temetés lit délután három órakor volt. A sírnál az újszentannai rabbi mondott megható imát. A temetésen megjelent *Galdizsich Ignác* dr. budapesti egyetemi tanár, az elhunyt sógora is. A gyászoló családon kívül nagyszamu közönség kísérete ki utolsó útjára az elhunytat, köztük az aradi előkelő társadalmom számos tagja is.

— Az új rend Csanádban. *Csanád* vármegye alispáni hivatala tegnap jelentette a belügyminiszternek, hogy a vármegye régi tisztviselői átvették, illetve elfoglalták régi állásaikat. Ugyanezt a jelentést a vármegye hivatalos lapja a következőkben tette közzé:

A m. kir. belügyminiszter távirati intézkedése folytán a törvényellenesen elmozdított vármegyei tisztviselők állásaikat e hó 12 én foglalták el. Elfoglalta állását *Hervay István* alispán, *Tóth József* főjegyző, *Dósa Sámuel* dr. tisztifőjegyző, *Tarnay Ivor*, *Vajda Jenő* és *Tarnay Jenő* aljegyzők, *Tarnay Ákos* árvaszéki ünök, *Kovács Béla* főszolgabíró, *Házi Sándor*, *Petrovics Mihály*, *Spilka Antal* és *Thaise Géza* szolgabírók. Az önkényuralom kerlehetetlenül söpörte el megyénben mindazokat a tisztviselőket, akik meggyőződésüket, hazafias kötelességüket nem voltak hajlandók megtagadni, de viszont az alkotmányos kormány gyors kézzel állítja helyre a jogrendet. *Hervay István* alispán a főispáni teendők vitelével is megbízott. *Farkas László* árvaszéki elnök nyugdíjazását kérte. *Tarnay Ákos* árvaszéki ünök megbízott az árvaszéki elnöki teendők vitelével. *Thaise Géza* szolgabíró a makói rendőrkapitányi hivatal vezetésével bízott meg. *Tarnay Jenő* aljegyző a hivatalos lap szerkesztését ismét átvette s a központi járási főszolgabírósság vezetésével is megtisztított.

— Tulipán-ünnep Pécskán. Tulipán-ünnep lesz vasárnap *Pécskán*. A magyar iparpártolás nemes eszméjének cége alatt buzgólkodó férfi- és hölgy-bizottság rendezti az ünnepélyt, melyet vasárnap délután három órára tűztek ki. A nagyvendéglő termében, esetleg — ha a szép tavaszi idő nem változik — a szabadban tartják meg az ünnepséget, amelyre odaérkezik gróf *Károlyi Gyuláné*, özv. *Purgly Lajosné*, *Károlyi Gyula* gróf, valamint *Vásárhelyi Dezső*, ki vasárnap délelőtt tizenegy órakor Pécskán programbeszédét tartja. A kora délután érkező vendégeket a vasutnál hölgy- és férfi-bizottság várja. Az ünnepély érdekes és változatos műsorra a következő:

Hazafias ének. Előadja az iparos dalárda.

Ünnepi beszéd. Tartja *Szöllösi Zsigmond* dr., a pécskai függetlenségi és 48-as párt társelnöke.

Povársay Hajnalka szavalata.

Ének. Előadja a tanulóifjúság dalárdája.

Russu Valéria szavalata.

Alkalmi beszéd. Tartja *Kosztika* Mihály.

Záróének. Előadja az iparos dalárda.

Beszélni fog az ünnepélyen *Károlyi Gyula* gróf és *Vásárhelyi Dezső* is. A hazafias ünnepélyt nagy érdeklődéssel várják és sokan utaznak ki a vidékről és a környékről ez alkalomból Pécskár

— A kicsapott diákok ügye. Budapesti tudósítónk táviratozza: A budapesti egyetemi ifjuság dicséretes buzgalommal törekszik azon, hogy a március 15-iki sürgöny miatt kicsapott *soproni* katonai növendékek ügyét kedvezőre fordítsák. Ma délelőtt az ifjuságnak egy küldöttsége tisztelgett *Jekelfalussy* Lajos honvédelmi miniszternél, akit *Kovács* László, a küldöttség szónoka arra kért, intézkedjék, hogy a kicsapott diákok továbbra is növendékei maradhassanak az intézetnek:

A miniszter a beszédre a következőképp válaszolt:

— Mélyen meghatva mondom köszönetet az engem ért üdvözlésért és igazán dicséretesnek találom az önök jólelkű fázadozását, de legnagyobb sajnálattal ki kell jelentenem, hogy az ügyben nem tehetek semmit. En ismerem a soproni ifjak ügyét és ha lehetne rajtuk segíteni, már csak azért is megtenném, mert egyet közülök a vérség kötelékei fűznek hozzám. De ismerem a katonai szabályokat és törvényeket is, melyeket megváltoztatni nem tudok.

Kovács ezután arra kérte a minisztert, segítse elő az ifjaknak más intézetben való fölvételét, mire *Jekelfalussy* így válaszolt:

— Igérni nem ígérhetek, mert ígérem sokfelé le van kötve és a felvétel a jelen iskolai évben kizárt dolog, de legnagyobb jóindulatomról biztosíthatom az urakat.

A küldöttség megéljenezte a minisztert, aki ezután az ifjak mindenikével kezet fogott.

— Játékasztaltól a fogházba. *Monte Carlóból* jelenik, hogy ott a minap egy nemzetközi veszedelmes színhámost tartoztattak le, aki gróf *Császka* néven szerepelt. San Remóban a Continental szállóban szállott meg és azt mesélte, hogy ő egy dúsgazdag ausztráliai bányatulajdonos és mint ilyen egy súlyos kazettát adott át megőrzés végett a szállótulajdonosnak, azt mondva, hogy a kazettában nagy vagyont érő drágakövek vannak. Egy napon a gróf azzal a kéréssel fordult a szállótulajdonoshoz, adjon neki kölcsön 8000 frankot, amíg a pénze megérkezik. A szállótulajdonos a drága kazetta birtokában a legnagyobb készséggel tett eleget a kívánságnak. A gróf ur egy autóbilt bérelt és egy párisi félvilági hölgy kíséretében sűrű kirándulásokat tett a tengerparton egész Toulonig. Itt az autóbiltvezetőt hazaküldte, illetve ő maga nyomtalanul eltűnt. Mikor a sanremói szállótulajdonos erről értesült, jelentést tett erről az esetről a rendőrségnek, amelynek asszisztenciája mellett feleltette a vaskazettát, amelyben csupán egy kö volt, az igaz, hogy jó nagy darab, de az — *tégladarab volt*. Még néhány fénykép volt a kazettában, közte olyan, mely a gróf urat török uniformisban ábrázolta, továbbá egy *Recsedi bég* nevére kiállított utlevél és csaknem valamennyi országból való érdemjel. Az olasz rendőrség az esetről nyomban értesítette a francia rendőrséget, melynek egy detektívje fellelerte a gróf urat *Monte-Carióban* és azonnal letartóztatta. Azt hiszik, hogy a gróf ur magyar ember.

— Tengeri szerencsétlenségek. *Kielből* táviratozzak: Egy torpedóhajó ma robbantási gyakorlatokat végzett. Egy időelőtti robbanás következtében *Pfeiffer* sorhajóhadnagy súlyosan megsebesült. A szerencsétlen ember kórházba szállíttatása közben meghalt.

Toulonból táviratozzák: A „La Courron” nevű tüzérségi iskola hajón ma végzetes robbanás történt. A robbanásnak három tengerész esett áldozatul, huszonhárman pedig súlyosan megsebesültek.

— Arad és a leánykereskedés. Korfuból az az értesítés érkezett a belügyminiszterhez a cs. és kir. magyar osztrák konzulátus útján, hogy ott a leánykereskedés nagyban elharapózott. A belügyminiszter ennek folytán rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, tegyék közzé alkalmas módon, hogy azok a nőszemélyek, akik valamely ajánlat folytán Korfuba akarnak elszegődni, mint nevelőnők, cselédek, (szakácsnők, szobaleányok stb.) — az állásuk elfoglalása előtt okvetlenül kérjenek felvilágosítást a korfui cs. és kir. konzulátustól és semmiesetre se fogadjanak el olyan állást, a melyek nekik az ugynevezett *Casino*, vagy *Cercle des Etrangers* ajábi. A rendelet ma érkezett meg Arad városához és Aradmegyéhez.

— Házasság. Öry Bóla berzai közjegyző, az aradmegyei jegyzői kar egyik igen szimpatikus és kiváló fiatal tagja április hó 30-án délután 6 órakor tartja esküvőjét a kevermési romkát templomban *Bubla* Ilonka urleánnyal, *Bubla* Alajos szeretetreméltó, bájos leányával.

— Az Astra és a bukaresti kiállítás. A nagyszobent *Astra* közművelődési egyesület külön kiállítást akart rendezni a bukaresti nemzetközi kiállításon. Ezt *Kristóffy* József, volt belügyminiszter rendeletileg betiltotta. E rendelet félreértésekre adott alkalmat s most *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszter újabb rendeletet adott ki, melyben megengedi, hogy a a románság kulturájára vonatkozó tárgyakat a bukaresti kiállítás igazgatóságának odaküldésénél, de fölkerli őket, hogy ne szerepeljenek a kiállításon olyan tárgyakkal, a melyek a magyarság ellen való tüntetés jellegével bírnak. Ebben megengedi azt is, hogy a Magyarországon lakó románok, mint *magánszemélyek* szerepeljenek a kiállításon és csak a területileg való szereplést tiltja meg a magyarországi román kultúregyesületnek.

— Véres sztrájk. Lilleből táviratozzák: A sztrájkoló munkások és a dragonosok között ma heves összeütközés volt, amely *utcai harccá fejlődött*. A sztrájkolókkal kövekkel dobálták a dragonosokat, akik közül egy meghalt, kettő pedig nyomtalanul eltűnt.

— Elvesztett kétmillió hozomány. Egy bécsi lap írja, hogy *Klotild* királyi hercegnő pénzügyi zavara hozzátartozóira nézve is kellemetlen következményekkel járt. Ugyanis a kir. hercegnő legidősebb leányának, *Mária Dorottya* kir. hercegnőnek, *Fülöp* orléans herceg feleségének férjhezmenetelekor két millió korona hozományt biztosítottak azzal a kikötéssel, hogy szülei életében csak a kamatait kapja. Ez mindenképp pontosan meg is történt, a jövőre nézve azonban kétségessé vált, hogy a hercegnő ezen kötelezettségének eleget tud-e tenni.

— Temesmegyei tanítók Aradon. A husvéti szünetben Uj Aradon jártak *Schenk* Jakab, a Délmagyarországi Tanító-Egyesület elnöke és *Zsutty* Béla titkár. A negyvenedik közgyűlés rendezése tárgyában értekezletet tartottak az uj-aradi tanítótestülettel. Ezen értekezlet határozatából a folyó évi nyári közgyűlést *július hó 10., 11. és 12-én* tartják meg a következő sor-

rendben: *Július hó 10-én délelőtt 11 órakor* ülészik a bíráló-bizottság, utána a választmány. Délután fél négy órakor ünnepélyesen fogadják a gyűlésre érkezőket. Este ismerkedési estély. Másnap 11-én 8 órakor ünnepélyes istentisztelet, kilenc órakor diszülés, utána közös ebéd. Délután kirándulnak a vesztőhelyre, majd *Aradra*, ahol megkoszorúzzák a vártanuk szobrát, meglátogatják az ereklyemuzéumot és Arad nevezetességeit. Este Uj-Aradon hangverseny és táncmulatság. Harmadnapon reggel hét órakor az óvodai és a gazdasági szakosztályok üléselt tartják meg. Nyolc órakor kezdődik a negyvenedik közgyűlés. Délután közös kirándulás *Mezőhegyesre*. Kezdetben azt tervezték, hogy *Borszék*re rendeznek társaskirándulást. Ezt az idén el kellett halasztani, mivel az ottani újbérlővel a tárgyalásokat nem tudták kellő időben befejezni. Már megválasztották a helyi bizottság elnökévé *Schäffer* Béla főszolgabíró. Maga a helyi rendező bizottság május hó elején fog megalakulni, amikor ki fogják bocsájtani a meghívókat is.

— Haltenyésztés a Marosban. A tiszai és marosmenti halászoknak nagy az örömeik. A csökkenő halállomány pótlására a földművelésügyi miniszter 200 000 darab pontyivadékot vásárolt, amelyeket a napokban helyeztek ki Szegeden és Törökkanizsán a Tiszába és *Aradon a Marosba*. A kihelyezés az országos halászati felügyelőség ellenőrzése mellett a lehető legjobban sikerült.

— Pályázat a városnál. A polgármester *Kövecz* Zsigmondnak városi kamarássá történt megválasztása folytán megüresedett, 1400 korona évi fizetéssel és 280 korona lakbérilletményvel javadalmazott irodai segédtszili állásra pályázatot hirdet. A pályázati kérvények május hó 5-ig nyújtandók be s az új segédtszili a májusi rendes közgyűlés fogja megválasztani.

— Küzdelem az alkohol ellen. Az alkoholizmus ellen a legújabb időben minden művelt nemzet fölvette a harcot, hogy az emberirtó méreg élvezetét megszüntessék vagy legalább korlátozzák. A társadalommal karöltve, az állam is kiveszi a maga részét az üdvös mozgalomból s működése keretébe bele vonja — igen helyesen — az iskolákat is. Ezen célt szolgálta az a felolvasás is, melyet tegnap d. e. 11 órakor a liceumi dísztermében *Nagy Sándor* tanárnár tartott az „*Alkohol káros hatása*” címen. A felolvasáson *Burján* János igazgatóval élén az egész tanárikar, *Issekute* László dr. iskolaorvos és a főgimnázium összes tanuló ifjúsága jelen volt. A felolvasást *Nagy Sándor*, aki az alkoholelleses mozgalmat Aradon *Aussterweil* László dr., *Horváth* Kornél dr. és *Pozsgay* István dr. orvosokkal megindította, ki fogja terjeszteni több iskolára és a nagyközönségre is, mely után megalakítják az „*Aradi és aradmegyei alkoholelleses egyesületet*”, melynek keretében az üdvös mozgalomnak nagyobb propagandát indítanak.

— Aranybányák. *Báscabányáról* jelentik, hogy a krassószörnyemegyei *Nagy Zorlone* község határában, mintegy háromkilóméternyi távolságban a községtől, az ottani kovácsmester aranytartalmu kőzetet fedezett fel, melynek kiaknázása iránt engedélyért folyamodott. A kőzet állítólag igen gazdag aranytartalommal. A terület az Osztrák-Magyar Államvasut Társaság birtoka.

— Angliában is kezdik az újabb időben a radiális fogapolást az iskolai fiatalok körében terjeszteni, mert London és Edingburg legelső iskoláiban, a wellingtoni, malbourgi, harrowi egyetemeken stb. stb. mindenütt iskolai fogorvosokat állítottak, akik a növendékek fogait megvizsgálják és erről a szülőket rendszeresen értesítik. Egy rendszeres szájalpolás a modern hygiénának megfelelő ártalmatlan fogtisztító szerrel, — mint például az évek óta legjobban bevezetett *Kalodont* — az általános jó érzeshez szükséges és a szülőknél is igen ajánlatos.

— A légzőszervek megbetegedésénél felette fontos azonnal, mihelyt az első jelek mutatkoznak, óvintézkedéseket tenni, miért is ajánlatos, mindenkör egy hatásos szert készletben tartani, még pedig nem köhögés elleni cseppeket vagy cukorkákat, hanem egy feltétlen segítő házi szert. Mint ilyen legjobban ajánlható a „*Sirolin Roche*”, mely számos kórházban lett kipróbálva és a légzőszervek, valamint bronchial-hurut ellen a legjobb hatásnak ismertetett el. „*Sirolin Roche*” kevesbiti a köpetet, gyógyítja a gyuladást és egyben előmozdítja az étvágyat is. Minden gyógyszerárban kapható.

— Hajhullás ellen használjon *Perolint* 1 üveg 1 kor. Vojtek és Weisznál. 112

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Szekula Szevört elítélték. *Szekula* Szevér aradi román theológiai tanár a *Tribuna* múlt évi számában élesen megtámadta *Tisza* Istvánt, mert a kormány az elkobzott *Janku* lapot az „*Astra*” román közművelődési egyesületnek adományozta. A cikk miatt a nagyváradi ügyészség megindította *Szekula* ellen az eljárást. *Szekula*t a nagyváradi törvényszék vádpancáza izgatás miatt vád alá is helyezte. Ma volt a bűnpör tárgyalása a nagyváradi esküdtszék előtt. Az esküdtek *Szekula*t az izgatás vádjától felmentették ellenben bűnsnek mondták ki büntetendő cselekmény feldicsérésében. A törvényszék a verdit alapján *száz korona pénzbírságra* ítélte a vádlottat.

§ Az utolsó esküdtszéki tárgyalás. Annak idején megírjuk, hogy egy *Matyucs* Stefan nevű legény 1903. december 12-én bosszúból felgyújtotta *Mikula* Vezul és *Luka* Juon Szintye községbeli gazdáknak szénakazait és ezáltal hétszáz korona kárt okozott nekik. Az elvetemedett legény fölött ma ítélkezett az aradi esküdtszék, amely bűnsnek mondta ki *Matyucz*t gyújtogatás büntetésében. Az esküdtek verditje alapján a törvényszék *Matyucz*t *tíz hónapi foghátra* ítélte, amelyből két hónapot kitöltötnék vett. A tárgyaláson *Köller* János elnökölt. A közvédat *Pogonyi* Nándor alügyész képviselte. Ez volt egyúttal az utolsó esküdtszéki tárgyalás az áprilisi ciklusban.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudóttójától. —

Arad, április 20.

A beállott szárazságra jótékony hatással volt a múlt éjjeli egy órás eső, amely a levegőt is lényegesen lehűtötte. A kukorica ültetés befejezéséhez közeledik.

A gabonaüzlet változatlan, a forgalom csekély és most csak az időjárás vehető irányadónak a gabonaárak várható alakulásának.

Elkelt a mai hetipiacon:

300—400 mm. buza 15 80—16 00.

140—150 mm. tengeri 14 00—14 20.

Névi. jegyzés rozs 12 80—13 00.

„ „ árpa 13 80—14 00.

„ „ zab 14 20—14 40.

Magyar == férfi öltöny-szövetet gyártmányu csak

a kizárólagos posztó gyári raktárban kaphatunk.

Leichner és Fleischer

Arad, Szabadság-tér 17.

Telefon szám 475.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

- Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. -

Budapest, április 20

Amerika 1 olcsóbb. Kínálat és vételkedv korlátolt. Bikkelt 15,000 métermázsza buza tartott áron. Az árak 100 kilónként számítva:

Table with 2 columns: Item (Buza 1906. áprilisra, Rozs 1906. áprilisra, Zab 1906. áprilisra, Tengeri 1906. májusra, Uj őszi buza 1906-ra) and Price range.

Table with 2 columns: Item (Buza 1906. áprilisra, Rozs 1906. áprilisra, Zab 1906. áprilisra, Tengeri 1906. májusra, Uj őszi buza 1906-ra, Uj őszi zab 1906-ra) and Price range.

Kirányzat lanya.

Körül 5 óráig

Table with 2 columns: Item (Csehrák hitelviszony, Magyar hitelviszony, Lezártulobom részvény, Rima-Muranyi vasmé részvény, Csehrák-magyar államvisszes részvény, Köszti vasúti, Városi villamos vasúti részvény, Erzsébeti szanatórium sorajegy pénzben, Erzsébeti szanatórium sorajegy árban) and Price.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. J. (Arad.) Teljes információt nyer, ha levélileg fordul az Országos Vörös-Kereszt-egylet budapesti központjához. Helyben közvetlenül is nyerhet információt Leitner Ernő dr.tól, a gyermekmenhely igazgató főorvosától, vagy Marosy Miklós városi aljegyzőtől

Egy aradi előfizető. L. hetséges. Annyira le-hetséges, hogy tényleg nem volt meghíva.

Filiszter. Elrejtetté például itt közöljük a verset, amelynek címe: Szerelmem! Ime:

Mend édes apám, mend,
Mi az a szerelmem
Mit mendnek szép ifjak
Kejés éjjelen?

A szerelmem egy kejés érzés,
Mely ifjut s leányt megvakít,
Mely már sokak volt végzete
S mely minden viszályt megszakit.

Engedje meg, hogy a szép ifjak nevében tiltakozunk az összes szerelmesek megvakulása ellen. A vers különben remek, de a "szer-lem" szót mi mégis felkiáltójele nélkül írjuk.

CSARNOK.

János.

Írta: H. Lányay Sándorné.

(Vége).

Szép, langyos nyári estéken órák hosszat elfüldögélt az állomás kis kertjében a nagy operfa alatt, a főnök ur elsőszülött fiát, a kis öszi tartva ölében. A kis Józsi nagyon ragaszkodott hozzá. Senkise tudott olyan szép meséket mondani, mint a félkezű János bácsi. Csak ő beszélt neki egy tündérvárosról, amely úzre van építve, melynek utcáin fekete csónakok siklanak tova s melynek főterén oly szépek a galambok, hogy az emberek fejére, vállaira, karjaira szállanak.

Ugy látszott, mintha Deli János egészen megelégedezett volna bosszútervéről. Pedig nem úgy volt az. Vad, legyőzhetlen gyűlölettel, szomszajosan leste az alkalmat, hogy boldogsága meg-

rontóján boszút álljon. De az nagyon soká késett. Egyre multak az évek s a Deli János fekete hajába fehér havat szórt az idő. A szívében egyre növekvő indulat garmadába halmozódott össze s két mély, keserű barázdát vont ajkai körül.

Egy napon, a főnök, egész családjával együtt kirándulásra ment az n-i hegyek közé, hogy az új viaduktot megtekintse. Magukkal vitték a pénztárnokot is, és minthogy egy tresszinán nem fértek el mindannyian, úgy osztották be a dolgot, hogy a férfiak hátul maradjanak, a gyerekek: Jozsika, Magda és a főnöké, az első tresszinán mennek két munkást vevő magukat a tresszina hajtására. Az egyik ezek közül, természetesen, a megbízható, a hű János volt.

Utjuk ragyogó fensíkon vezetett keresztül, mely lassan-lassan lejtőssé vált. Elmosódott világo-ság aludt a lombok között; apró, futkosó, ringatózó fényugarak cikáztak az acélsíneken, a fehér köveken, a nehézkes sziklafalakon, melyek mintha láztól égnének, izzóan verték vissza a déli órákban magukba szedett hőseget. Ugy látszott, mintha az ég e nyugalmas órában az összes többi délutánok tiszta világos-ságát akarta volna összpontosítani. Egy szent lelkiismerete se lehetett volna nyugodtabb mint ez a nap. Deli János egészen másként látta ezt. A föléljük boruló ég, a szellő, a lég, az ágak összeverődése, a távoli dolgok zsongása, minden minden egy szót suttogott füleibe: boszu, boszu! Szerencsétlenséggel, sárral, könnyekkel, vérrel, halálhörgéssel volt tele az egész táj. Valami rozszakaratu szörny lesett rá, akinek sem az Istennel, sem az emberrel ni-osan közössége, akinek színe olyan, mint az űr, anyaga az álomvilágból való, maga: a bűn. Egy tetszett neki, mintam a dombok, a szikla, a patakok — az egész a föld, — magnónének, megdaganának. A levegőben valami óriási, láthatatlan, fogatlan vén száj gunykacaját vélté hallani, melynek rekedt, ütemes bahotája lassankint zokogássá válik.

Már nem teljesen ura ösztöneinek; gondolatait sötétség veszi körül, mely zavaros-sá teszi hallását, összezavarítja szívet s megfoszti ideig. Szemeibe csak szűrve ér el a világos-ság, az örületnek szellője fut végig rajta... Most óriási szakadék mellett haladnak el... Deli Jánosnak úgy tetszik, mintha ez a szakadék a Vérgét szörnyének torka lenne, mely véres áldozatot követel. Rejtelmesen kékellik alattuk, egyre sötétebbé, csalogatóvá válna. Szeszélyes páragomolyok takarják el sziklás fe-nekét... Deli János öszezerázkodik. Fél — ő, a ki sohasem félt még.

De most már nem a benne élő boszúérzet-től retteg, a való borzasztósága lüktet ereiben. Gyűlölet duzzasztja izmait, füleiben hatalmasan zug a vér, idegeinek minden rostja lázasan re-meg... Egy gondolat tartja lenyűgözötten, — ez ői ki minden más érzést belőle, sűti, égeti, agyvelejét a gyeheña és a Zenith összes tū-zével. Beleszívárog a pórusaiba, megperzseli a bőrét, hajszeitait felborzolja s torkából állati hangokat csal.

Fájdalmas, eszeveszett, kínzó és mégis gyönyő teljes pillanat ez; miért is késni? — A ma tele van könyekkel, a holnap sem lesz más, mint óriási zokogás, amely koporsójáig fogja követni...

Felnéz az égre. Mintha ennek a boszor-kánynomásnak a lézálma, mely eddig őt gyötörte, hirtelen testet öltene s most borzal-mas rémként állna előtte. Tekintete nem le-hetne iszonyubb akkor sem, ha a mindenség összeomlását szemlélné: a rémületes féle-lem és gyűlölet paroxizmusában égnek sze-mei... Nagy, rekedt kiáltás tör elő mel-léből: Végre, végre!... Eltorzult ajkairól vad szitok kél. Epen maradt félkezze elereszti a féket. Egy borzasztó ütéssel letaszítja a másik munkást, hogy ne sejtessen s ő ma-

ga talpra állva, sapkáját kezében tartva meg-csóváita azt a levegőben s felkiált: Hajrá, hajrá!...

A levegőt kétségbeesett kiáltások töltik meg, de a kis járművet nem tartóztatja fel utjában a megszakadni készülő apaí szív ke-serve. Egyre gyorsabban siklik az, alá a mere-dek lejtőn, s az első fordulónál szélesebséggel zuhan a mélységbe. Esését ártatlan gyermek-ajkak fájdalmas sikoltása s egy örült ember vad bahotája kíséri...

IDEGENEK ARADON.

- Április 20 -

Központi szálloda. Stahl György butorkereskedő Lugos. — Bauer Gyula bányamérnök Körös-bánya. — Kovács Artur utazó Budapest. — Péter Albert utazó Budapest. — Kiss Samu utazó Bács. — Lerner Mózes utazó Bács. — Poilák Sándor utazó Budapest. — Barna Mór utazó Budapest. — Herman József utazó Bács. — Fenyves Adolf főel-lenőr Budapest. — Telbisz József utazó Budakalász. — Schlesinger Albert utazó Budapest. — Löwen-heim Lajos utazó Bács. — Erdélyi Nándor utazó Budapest. — Veisz Károly utazó Budapest. — Herzfeld Károly utazó Budapest. — Winter Izó-utazó Budapest. — Falk Viktor utazó Berlin. — Puri Ernő utazó Bács. — Balla Sándor intéző Me-széhegyes. — Pap Károly intéző Mezőhegyes. — Negro Jenő tisztviselő Címfalva. — Urbán I. altá-bornagy Temesvár. — Mundel Henrik vezérkari ez-reces Temesvár.

Nemzeti Színház.

Béret 180. sz.

Párosa.

Szombat, 1906. évi április hó 21 éa:

A kis császár.

Regényes nagy operette 8 felvonásban. Szövegét írta: Pásztor Árpád. Zenéjét szerző: Stoll Károly.

SZEMÉLYEK:

Table with 3 columns: Name (X.ik Károly, Clarise, Gütry apó, Rocco, fia) and Name (Hunyadi J., Zsigmond A., Várnai Jenő, Kapossy J.) and Name (Micheline anyó, Léoni Mel, Rose, leánya, Zalai Margit, Pierre, énekes, Ladizsai J., Forradalmár, Kulcsár E.)

Koncert este 7 óra föl órák.

NYILTTÉR.*

Limböck János és fia

első magy. kir. szab. éroko-perő-gyára és temetőrendész-intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Özv. Verhovay Gyuláné szül. rétháti Kövér Amália miat neje, Verhovay Lajos mint testvére, valamint számos rokon és jobarát nevében is fájdalomtól megtört szívvvel jelentik, hogy az áldott jó férj, il-letve testvér, rokon és jó barát

VERHOVAY GYULA,

földbírtokos, volt országgyűlési képviselő,

f. évi április hó 20-án, éjjel 1/2 órák, életének 57-ik, boldog házassága 14-ik évében hosszú szenvedés után elhunyt.

A megboldogult földi maradványai f. hó 22 én (vasárnap) d. e. 11 órák fog-nak pusztá-battonyai birtován a róm. kat. egyház szertartásai szerint beszenteltetni ugyanott eltemettetni.

Az engesztelő szentmise áldozat az el-hunytak lelki üdvéért f. hó 23-án, dél-előtt 10 órák fog a battonyai róm. kath. templomban a Mindenhatóknak bemutattni. P. Battonya, 1906. április hó 20-án.

Aldás emlékére!

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhöges, skrofulezis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mindmenny érintetlen utáztatokat is kínálunk, kérjen mindenbar „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj).

Sirolin

Használja az orvosok által ajánlott, megbízható és hatékony, vértisztító, általános...

„Roche”

Használja az orvosok által ajánlott, megbízható és hatékony, vértisztító, általános...

Az aradi és csanádi egyesült vasutak motor-menetrendje, érvényes 1906. márczius 1-től.

Arad. Table with columns: Állomások, H. M. V. I. III., Gyors M. I. II., H. M. V. H. M. V. I. III., H. M. V. H. M. V. I. III. Rows include Arad, Buzsák, Csálatelep, Szt.-Tamás, Pécska, 9. sz. órház, Battonya érk., Tompa, Peregi major, Mezöhegyes ér., Csanádpalota, Nagylaki kendergy., Magyar-Csanád, Apátfalva, Makó, Kis-Zombor, Gizi kiterő, Deszk, Szőreg, Uj-Szeged, Szeged érk.

Szeged. Table with columns: H. M. V. 15, Gyors M. 3, H. M. V. 17, H. M. V. 19, V. V. 41, H. M. V. 21, H. M. V. 23. Rows include Szeged, Makó, Kis-Zombor, Gizi kiterő, Deszk, Szőreg, Uj-Szeged, Szeged érk.

Arad-Uj-Szt-Anna-Kétegyháza. Table with columns: Állomások, Helyi motor v. 320, 322, V. v. 314. Rows include Arad, Ötvenes, Zimánd-Ujfalu, Uj-Szent-Anna, Fazekas-Varsánd, Simánd, Nadabi malom, Nadab, Kisjenő-Erdőhegy, Székudvar, Sikló, Ottlaka, Elek, Kétegyháza érk.

Szeged. Table with columns: Állomások, H. M. V. 16, H. M. V. 24, V. V. 40, H. M. V. 10, H. M. V. 26. Rows include Szeged, Uj-Szeged, Szőreg, Deszk, Gizi kiterő, Kis-Zombor, Makó, Apátfalva, Magyar-Csanád, Nagylaki kendergy., Csanádpalota, Mezöhegyes ér., Peregi-major, Tompa, Battonya ind., 9. sz. órház, Pécska, Szt.-Tamás, Csálatelep, Buzsák, Arad érk.

Arad. Table with columns: H. M. V. 12, H. M. V. 12a, Gyors M. 2, H. M. V. 20, H. M. V. 14, Gyors M. 4, H. M. V. 22, H. M. V. 28, H. M. V. 30. Rows include Arad, Makó, Kis-Zombor, Gizi kiterő, Deszk, Szőreg, Uj-Szeged, Szeged érk.

Arad-Brád. Table with columns: Állomások, Személy. 102, 104, 106, 108, 110, Helyi motor v. 189, 190, 192, 194. Rows include Arad, Ötvenes, Zimánd-Ujfalu, Uj-Szt-Anna, Kerek, Világos, Muzsika-Magyarád, Pankota, Szőlős, Ternova-Kurtaker, Apatelek, Borosjenő, Tamánd, Bokszeg-Beél, Repszeg, Borossebes-Buttyin, Kotsuba-Kakaró, Almás-Alcsill, Bonczesd, Gurahoncz-Josrásh, Acsucza, Halmagy-Csücs, N.-Halmagy, Alvacza, Birtin, Kőrösbánya, Brád érk.

Borossebes-Buttyin-Menyházafürdő. Table with columns: Állomások, Helyi motor v. 602, 604, 606. Rows include Borossebes-Buttyin ind., Szelezsán-Prezest, Bohány, Dézna, Ravna, Monyásza, Menyháza-fürdő érk.

Mezöhegyes-Kétegyháza. Table with columns: Állomások, H. M. V. 211, V. V. 241, H. M. V. 213, V. V. 243, H. M. V. 215. Rows include Mezöhegyes ind., Kamarás-major, Nesze, Kovácsháza, Béla-major, Telbisz-major, Bánhegyes, Vertán H.-Major, Megyesegyháza, Bánkút, Kétegyháza érk.

Menyházafürdő-Borossebes-Buttyin. Table with columns: Állomások, Helyi motor v. 601, 603, 605. Rows include Menyháza-fürdő ind., Monyásza, Ravna, Dézna, Bohány, Szelezsán-Prezest, Borossebes-Buttyin érk.

Kétegyháza-Mezöhegyes. Table with columns: Állomások, H. M. V. 210, V. V. 240, H. M. V. 212, V. V. 242, H. M. V. 214. Rows include Kétegyháza ind., Bánkút, Megyesegyháza, Vertán H.-Major, Bánhegyes, Telbisz-major, Béla-major, Kovácsháza (érk.), Nesze, Kamarás-major, Mezöhegyes érk.

Brád-Arad. Table with columns: Állomások, Személy. 101, 103, 111, 145, Helyi motor v. 181, 188. Rows include Brád ind., Kőrösbánya, Birtin, Alvacza, N.-Halmagy, Balmagy-Csücs, Acsucza, Gurahoncz-Josrásh, Bonczesd, Almás-Alcsill, Kotsuba-Kakaró, Borossebes-Buttyin, Repszeg, Bokszeg-Beél, Tamánd, Borosjenő, Apatelek, Ternova-Kurtaker, Szőlős, Pankota, Muzsika-Magyarád, Világos, Kerek, Uj-Szt-Anna, Zimándujfalu, Ötvenes, Arad érk.

Borosjenő-Csermő. Table with columns: Állomások, Vegyes v. 412, 414. Rows include Borosjenő ind., Csermő érk.

Csermő-Borosjenő. Table with columns: Állomások, Vegyes v. 411, 413. Rows include Csermő ind., Borosjenő érk.

9/1906. közp. választ

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város választó kerületében az általános országgyűlési képviselő választásra határidőül 1906. április hó 30-ik napja tűzetik ki.

A szavazás a városház délnyugati földszinti sarokterme és az északnyugati földszinti oldalterme lesz berendezve.

Az I-ső vagyis a délnyugati szavazatszedő helyiségben (nyilvánvártartási hivatal) szavaznak a belvárosban összeírt választók.

A II-ik vagyis az északnyugati szavazatszedő helyiségben (számvevői hivatal) szavaznak a tanyákon, Erzsébet, Sarkad, Gáj, Sége külvárosokban és Poltura város részben összeírt választók.

A választási eljárás reggel 8 órakor veszi kezdetét.

A szavazás a választói igazoló lap előmutatása mellett nyilvánosan élőszóval történik.

Az igazoló lapok csak a személyesen jelentkező választóknak adatként ki, és pedig a belvárost az Erzsébet és Sarkad külvárosi választóknak folyó évi április 25, 26, 27 én délelőtt 9-12, délután 3-5 óráig, a városház emeleti tanácsstermében, a tanyák a Gáj és Sége külvárosi, míg a Poltura városrész választóknak ugyancsak a fentebbi napokon és időben a Gáj külvárosi rendőr kapitányi hivatal helyiségeiben.

A választás napján azaz folyó év április 30 án az igazoló lapok a városház előtt felállított sátorban fognak a személyesen jelentkező választóknak kiadtni.

Választási elnök és egyúttal az I-ső szavazatszedő küldöttség elnöke Simay István, jegyzője dr. Tolnai János. Választási helyettes elnök és egyúttal egyik szavazatszedő küldöttségi elnök dr. Seinhardt Mór, szavazatszedő küldöttségi helyettes elnökök: dr. Priegl István és dr. Páris Lajos, helyettes jegyzők: dr. Velcsov Géza, Éles Béla, dr. Sugár Jenő és dr. Somló Ármán.

A szavazó helyiségekben csak a szavazatszedő küldöttség tagjai, a jelöltek bizalmi férfial, a szavazók személyazonosságának ellenőrzésére kirendelt hatósági közegek, s a jegyzők mellé rendelt közegek, vagy a szavazásra beeresztett választók lehetnek jelen.

A választóknak a választásnál somminemű fegyverrel vagy bottal megjelenni nem szabad.

A szavazatszedő helyiségekbe csak azok bocsátatnak be, a kik igazoló lapjukat felmutatják, vagy a kikre nézve az igazoló lap hiányában a városházi bejáratoknál felállított hatósági közegek igazolják, hogy az országgyűlési képviselő választók névjegyzékében beíreltattak.

Kelt Arad sz. kir. város központi választmányának 1906. április 12 én tartott üléséből.

Institőrés Kálmán közp. választ. elnök.

181-1906. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi szin- és bérház épületben lévő sörcearnok és hozzá tartozó lakásnak folyó évi novemher hó 1-től való bérebeadása iránt 1906. évi április hó 30 án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 10150 korona évi bér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10% a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az

árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1906. évi április hó 2 án tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k. aljegyző.

Török a szerencse kovácsa!

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankháznak kedvez. Rövid idő alatt 25 millió koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabesült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyereményt, és pedig;

kétszer a nagy jutalmat, a **600,000** koronás főnyereményt,

a legnagyobb **400,000** koronás főnyereményt,

továbbá 5 á 100.000, 8 á 90.000, 2 á 80.000, 3 á 70.000, 3 á 60.000, több 50.000, 10.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000, 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 18. **125.000** sorsjegyre **62.500** pénznyeremény jut magyar osztálysorsjátékban és összesen

16 millió 457.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett

álló szerencseszámot!

Sok pénz szépé varázsolja az életet! Talán megéri a férfi a feleséget vagy az asszony az urát a neve mellett álló sorsjegy megvétele által egy főnyereményt. A véletlen nagy szerepet játszik az életben és könnyen megiehet, hogy éppen egy szerencsés véletlen folytán a neve mellett számot sítalálta, melyre egy nagy nyeremény jut.

Adám, Adél	4040	Dezso, Erzsébet	6411	Iván, Jolán	12305	Ottó, Melánia	90441
Adelár, Agnes	6814	Edo, Eszter	9868	Jakab, Józsa	20284	Ödön, Narcis	20989
Adóll, Agota	9007	Elek, Etel	19821	János, Judith	20988	Pál, Nozti	24286
Agoston, Amália	19162	Élemér, Flóra	20590	Jenő, Juliska	24208	Péter, Olga	24277
Agócs, Anna	20445	Emil, Franciska	22032	József, Karolin	24265	Pista, Paula	28876
Albert, Anatólia	21619	Enare, Frida	24252	Kálmán, Katinka	28874	Richard, Pelagó	27115
Abréd, Apollonia	24245	Ernő, Genovéva	24363	Károly, Katalin	29634	Ricárd, Petronella	25640
Ákos, Aranka	24285	Perenc, Gertrud	29633	Kornél, Klára	35318	Budólt, Piroka	37411
Ambrus, Beria	28881	Prieyes, Gabriella	34933	Kristóf, Klótild	36825	Salamon, Regina	28164
András, Blanka	34352	Pülöp, Gizella	30779	Lajos, Kornelia	38138	Samu, Rozsika	38238
Antal, Borbála	36151	Gábor, Hedvig	38118	László, Krisztina	38226	Sándor, Rozália	41921
Arnold, Borjaka	37424	Gáspár, Heléna	38178	Leó, Kunigunda	41919	Simon, Sári	58891
Argád, Beid	38169	Gergely, Henriett	41795	Lipót, Laura	64204	Tamá, Sarolta	84769
Arthur, Bela	41794	Géza, Hermína	51398	Lőrinc, Lenke	84739	Tibor, Szeréna	86049
Acsel, Brigitta	41939	Gusztáv, Hilda	84702	Manó, Leónia	86014	Thamer, Theodóra	92778
Ailla, Cecília	81293	György, Ibolyka	84780	Markus, Lidia	90370	Tivadár, Teréz	123508
Báráz, Cornelia	8173	Gyula, Iduska	89219	Márton, Lina	101939	Tóbiás, Tere, s	123504
Bálint, Bora	86965	Henrik, Hena	101914	Mátyás, Ludmilla	123502	Vendel, Valéria	123508
Berános, Corollia	101101	Hermann, Ilma	123501	Mihály, Lujza	123507	Viktor, Veronika	123516
Béla, Cecília	106379	Hugó, Ilka	123506	Miklós, Magdolna	123519	Vimos, Viktória	123520
Benedek, Eufemia	123545	Imac, Irén	123546	Miksa, Malvin	123514	Vince, Vilma	123518
Bernát, Emma	123539	Illés, Irma	123510	Mór, Marcit	123515	Zoltán, Zsófia	123521
Dániel, Ernesztin	123548	Imre, Isabella	123511	Nándor, Mária	5488	Zsigmond, Leuzsana	123522
David, Eva	123517	István, Janka	8512	Orbán, Martha	8526		
Denes, Evelin	5637	Isidor, Johanna	8602	Oskár, Eadild	12314		

Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000.000 korona;

továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 á 200.000, 2 á 100.000, 2 á 90.000, 2 á 80.000, 2 á 70.000, 2 á 60.000, 1 á 50.000, 3 á 40.000, 3 á 30.000, 6 á 25.000, 9 á 20.000, 13 á 15.000, 44 á 10.000 korona és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt — 75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—
1/2 " " " " 3.— " " " " 6.—; 1/1 " " " " " 6.— " " " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. — Hivatalos tervzet díjlanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre képunk azonnal, de legkésőbb

f. évi április hó 29-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfogyanak.

TÖRÖK A. ÉS TSA

Sürgönyezim: Törökék, Budapest. BANKHÁZA, BUDAPESTEN. Sürgönyezim: Törökék, Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletel:

Központ: Teréz-körut 46/a.

I. fiók: Váci-körut 4/a. — II. fiók: Muzeum-körut 11/a.

A nmtts. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur által jóváhagyott

Aradvármegye

nagy fal

Térképe

108—144 cm. nagyságban, melynek eddigi ára
10 korona volt, leszállított áron

4 koronáért

vászonra huzva 7 korona,

vászonra huzva léccel ellátva 8 koronáért

kapható

kiadóhivatalunkban.

Tekintve, hogy az egész készlet tulajdonunkba ment át, ajánljuk a sürgős megrendelést, mert ha e készlet elfogy, ugy többé nem lesz az ily potom áron beszerezhető.

T. cz.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy a landecki (Tirol)

electrochemische Werke r. t. calcium-carbid gyártmányainak délmagyarországi főraktárát átvettem.

Carbidgyártmányunk pormentes, egyenletes szemnagyságú, a gázt lassan fejlesztő. 15° Celsiusnál és 760 mm. légnyomásnál 290—300 liter acetylengáz nyeréséért jót állók.

Ezt a carbidot következő árakon ajánlom: 488

1—3 mm. kor 34	} temesvári raktárban.
4—7 " " 38	
8—15 " " 32	
16—35 " " 31	

(darabokban)

Tisztelettel

Kriser Ede.

Az 1902. évi versenyi ipar és gazdasági kiállításon és az 1901. évi maki ipar és gazdasági kiállításon a nagy díszoklevéllel kitüntetve.

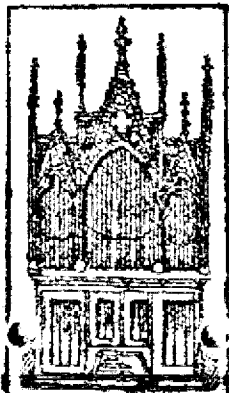
WEGENSTEIN C. L.

ELSŐ DÉLMAGYARORSZÁGI

ORGONA-ÉPÍTŐ MINTÉZET (villamos üzemre berend.)
TEMESVÁROTT.

Szállít kitűnő, leg-
újabb rendszer szerint
készített

pneumatikus
orgonákat

bármily nagyság-
ban a legolcsóbb
árak mellett.Javítások, átalakítá-
sok és hangolások át-
vétetnek, olcsón és ki-
tűnő szakértelemmel esz-
közölitetnek. 421Bővebbi felvilágosi-
tással és költségvetéssel
szívesen szolgálók.Az 1906. évi kiállításon
a nagy millenniumi érem-
mel kitüntetve.

1614—1906. pm.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város törvény-
hatóságánál üresedésre jött köz-
gyámi esetleg rendőrhadnagy, ik-
tatól vagy irodai segédkezési állásra
pályázatot hirdetek.

A pályázati kérvények az 1888: 1

tez. 19 ik §-ban előirt minősítést
igazoló okmányokkal felszerelve
1906. évi május hó 5 ik napjáig be-
zárólag Arad szab. kir. város pol-
gármesteri hivatalához lesznek be-
nyújtandók.

Arad, 1906 évi április hó 20-án.

Institeris,
kir. tanácsos
polgármester.

AZ ARADI LLOYD TÁRSULAT

f. évi április hó 29-én, vasárnap ó. n. 2 órakor
tartalja saját helyiségében

rendes évi közgyűlését,

melyre a társulat tagjait tisztelettel meghívja
az elnökség.

Járgysorozat:

1. A választmány évi jelentésének előterjesztése.
2. A számvizsgáló-bizottság jelentésének előterjesztése és a felmentvény megadása.
3. Az 1906. évi költségvetés megállapítása.
4. Elnök, alelnök, 16 választmányi tag és a számvizsgáló-bizottság három tagjának 3 évre való megválasztása.
5. A tagok netaláni indítványai. 1202

Arad, 1906. évi április hó 21-én.

APRÓ HIRDETÉSEK.

A Kinek

ismeretség híján

készítők, szövőre, szövetkészítőre, könyvtárosra, segédre, írástípusra, galathea-re, káncsára, vintillára, kerítésre,

kulcsárnóra, gazdasszonyra, szakácsnóra, szobalányra, házi- vagy irodaszolgára, pénzbeszedőre, házmesterre, stb.-re van szüksége

Aki

eladni kíván

buzót, sárgaréz, bort, gyümölcsöt, zabonát,

üzletet, műhelyt, lakást stb.; vagy

Aki

bérbeadni kíván

birtokot, házat, vadászterületet,

halászatot, telket, kocsit, lovat,

Aki

szállásokot vétel vagy bérbevételek szándékával keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legelősekedő sádban értezt, ha az

"ARADI KÖZLÖNY"

kiszámlázási

számláját használja.

Keresztetik

egy 2-3 szobás lakás, fürdőszobával, esetleg kis magános ház, lehetőleg a főter közelében. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbítja.

Kiadó lakás.

Ötvös-utca 12. szám alatt az első emeleten egy ötszobás lakás megfelelő mellékhelyiségekkel május elsőjén minden elfogadható áron kiadó. Értekezhetni 8-12-ig Haszszinger-utca 8/c szám. 1188

Deák Ferencz-utca 33-34.

szám a. néhai Dr. Tenner Pál földszinti lakása (6 szoba mellékhelyiséggel) május 1-től egy évre tetemes házbér-engedmény mellett kiadó. Bővebb értesítéssel szolgál Leopold Zsigmond, Andrássy-tér 14., II. em. 1198

Veszünk könyvtárakat

egy-egy könyvet, Lexikonokat, jogi, szépirodalmi és egyéb munkákat legmagasabb áron. **INGUSZ I. és FIA** könyvkereskedése Arad. 235

Egy rövid zongora

eladó Neumann Antalnál, Deák Ferencz-utca 36. sz. alatt. 798

Ötvenezer darab

különböző színes férfi és női nap és esernyő 1 frt 10 krtól kezdve eladatként Hegedüs Árminnál, Szabadság-tér 17., a 13 vértanu szoborral szemben. 1041

1 kétajtós jégszek-

rény elköltözés miatt olcsón eladó. Grünberger, Weitzer J. u. 17. 1206

Nagymennyiségű maculatura

eladó a kiadóhivatalban.

Szalonna,

téli vágás 76, zsir 80, friss sertés hus 72, karaj 80, füstölt sonka 98, füstölt kolbász 90, friss kolbász 80, füstölt disznó fej 68, sivar 64 véreshurka 60, májas, tüdőshurka 40, s tepertő 65, 50 kilogrammonként

Garai Károlynál

Aradon, Árpádtér 4. Május 1-től Boczkó utca 2. szám, Háltérrel szemben. 1208

Veszek

nyári és téli férfi-ruhákat, utazóbundákat, háló, ebédítő és más butorokat

a legmagasabb áron veszek és eladok. Kívánatra vagy levélben meg-hívásra hához is megyek.

Menczer Márton

Arad, Árpád-tér 5. sz. (Izraelita templom épület.)

1579--1906. pm.

Hirdetés.

Arad szab. kir. város törvényhatóságánál üresedésbe jött 1400 korona évi fizetéssel 280 korona lakbérilletményvel javadalmazott 2 od oszt. Irodai segédügyi állásra pályázatot hirdetek.

Pályázhatnak mindazok, a kik az 1883 évi I. t. cz. 19. §-ában körülírt vagy annál magasabb minősítvényekkel bírnak.

A pályázati kérvények 1906. évi május hó 5-ik napjáig kellően felszerelve a polgármesteri hivatalba lesznek benyújtandók.

Arad, 1906. évi április hó 19. én.

Institoris Kálmán,
kir. tanácsos.
polgármester.

Százezer esetben kipróbált.
ártalmatlan, tartós, remek
színű hajfestő a

FÖLDES-TEL

MELANOGENE

fekete, barna és világos-
barna színekben. 3871

Ára: 2 kor. 80 III.

Az eredeti haj színétől meg-
nem különböztethető, nem
piszkít, nem kopik, lemos-
hatatlan s felismerhetetlen.

Készíti: FÖLDES K. ARAD.

Aradváros és Vidékének!

Leglátogatottabb és legkedveltebb női divat áruháza a Szabadságtéren 17. szám alatt van, szemben a 13 vértanu szoborral.

Hegedüs Ármint kékre festett kirakatait az egész országban ösmerik. Áruinak jóságát, izléses szép kivitelét, nem kevésbé szolid előzékeny kiszolgálását több ezer elismerő levél bizonyítja.

Ottan lehet egyedül női ruha és Cosztümre szövetet, francia és hazai mosó delaint Schifont, vásznat, damask árut, csipkét, zsinort, szalagot a legolcsóbban beszerezni.

Egy több száz végből álló selyem batiszt csoport mintás és sima **most kerül eladásra.** Mtre 27 krtól feljebb. 120 cmtr. széles Cristaline **selyem minden létező színben 63 kr.**

HEGEDÜS ÁRMINT-nál

Aradon, a Szabadság-téren 17. sz. alatt, a 13 vértanu szoborral szemben.

Figyeljünk a kékre festett kirakatra!